

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Deželni odbor štajerski in nova lovska postava.

Odkar se prebivalstvo po Štajerskem bolj zanima in peča s prekornim sadjarstvom, opazuje se od leta do leta, da je največji sovražnik mladih dreves, zajec, ki toraj tudi napredovanje v tej prekornosti stroki kmetijstva najbolj ovira. Zajec tedaj nikakor ne zasluži, da ga lovska postava tako močno brani in varuje. Vsako zimo so ljudje toževali o veliki škodi, katero jim dela zajec na sadnem drevju, škoda pa, katero je ta žival naredila v hudi lanskim zimi, je pa tolika, da se niti preračunati ne da. Vsaj je vendar v nekaterih krajih zajec vso mlado drevje popolnoma uničil. Obglodal je pa ne le nezavarovana drevesa temveč tudi taka, ki so bila ovita v slamo ali pa z apnom pomazana. Vse to je tudi lahko umevno, kajti zima je bila jako huda in žival ne more živa v zemljo ter si pomagati, kakor si more. Kmetje pa, ki so popred že več let zaporedoma sadili drevesa, imeli so jako veliko škodo, katere jim nihče ni povrnil. Da potem pri takih razmerah marsikateri zgubi veselje do sadjarstva, se pač ni čuditi. Popred se siromak trudi in trudi, da si zasadi drevje in sedaj pride zajec ter mu vse ukonča; zastonj je bilo njegovo delo, zastonj tudi vsi stroški. Če potem takega kmeta nagovarjaš, da bi sadil sadno drevje, dobiš odgovor: „Povejte nam najpopred, kako preženemo zajca, potem bomo sadili; dokler se pa to ne zgodi, je vse delo zastonj, kajti nam tudi škode nihče ne poplača“. Žalibog, da so take besede le preresnične!

Ako mi moje setve, vinograde ali sadnike poškoduje tuja živina, lahko dotičnika prisilim, da mi škodo poplača; ako mi pa drevesa obje

zajec, ne opravi prav ničesar in škodo moram sam trpeti. Kaj pa še le, ko bi si morebiti predrznil zajca in bodi si, da ga zasačim ravno pri drevesu, ubiti, kaznovali bi me huje, nego če bi koga okradel ali oropal. Vsak pravičen človek mora sprevideti, da je to velika krivica in da ta krivica najbolj zadene ubogega kmeta, katerega postava proti poškodovanju njegove lastnine prav nič ne varuje, temveč naravnost dovoljuje, da mu smejo zajci glodati drevesa, kakor jim ljubo in drago. Kmet se naj trudi, naj dela in sadi, da tako preskrbi čez zimo dovolj živčja zajcu, kojega bi potem gospoda lovila in se poleg kratkočasila. To je jedro dosedajne lovske postave in to je tudi vzrok, da je le malokdaj kdo kaj iztožil in bodi si, da je imel še toliko škode, pač pa se je pogosto pripetilo, da je tožnik moral še tudi tožbine troške poplačati. Vsled tega so se pa tudi v zadnjih letih vse take tožbe navadno opustile, in kogar je nesreča zadela, prenašal jo je kar hladnokrvno, vendar je pa marsikateri tudi pretil s pestjo vsem lovskim najemnikom in drugim zagovornikom lova in divjačine. Našlo se je pa tudi dovolj takih mož, ki so veliko krivico, katera se po lovu posestnikom zemlje godi, pripoznali ter so pri vsaki priliki povzdignili svoj glas v korist kmetijskega stanu. Razni zastopi in društva storili so sklepe v tem smislu, da je v obrambo posestnikov neohodno potrebno, da se lovska postava preosnovi, takó, da se bodo po njej bolj varovale kmetijske koristi. Taki glasi niso se mogli dalje prezirati in štajerski deželni odbor se je vendar enkrat odločil, da predloži dež. zboru načrt nove lovske postave. Vsi prijatelji kmetijskega stanu so to že težko pričakovali in prav veselilo jih je, vendar enkrat po dolgih, dolgih letih slišati o novem lovskem

zakonu, s katerim, so mislili, se odpravijo največje krivice sedajne lovske postave. Pa kako so se motili. Nova lovska postava še ne bode, ako jo sprejme dež. zbor, niti za las boljša, nego je bila stara, da, v marsičem bode morebiti še slabša. S tem načrtom je nemška gospoda v Gradcu zopet pokazala, kako brezobzirna je ona proti zemljiščnim posestnikom po deželi. Pa tudi znake pustnega časa kaže ta načrt, kajti so nekatera določila že več nego smešna in najvišji Gorjanci se mora čuditi veliki modrosti dež. odbora štajerskega.

V podrobnosti tega načrta se ne bomo spuščali, le nekatere točke si hočemo nekoliko ogledati.

Stara lovska postava določuje, da se sme zajec le nekaj časa v leti streljati in da ima to pravico edino le najemnik lova, vsak drugi pa, ki zajca ubije ali ustrelji, zapade hudi in ostri kazni.

Škodo na drevju, storjeno po zajcu, je pa najemnik le takrat dolžan povrniti, ako se drevesa zavarujejo, tako, kakor je v tistem kraju navada. Če je tedaj kdo drevesa pomazal, reklo se mu je, da je v tem kraju navada jih v slamo oviti, ako jih je pa ovil v slamo, dejali so, da je tukaj navada jih pomazati. Zato pa tudi nihče kedaj ni kaj prida iztožil. Kajti so bili tudi gospodje, ki so tožbo v roke dobili, vselej na najemnikovi strani, kateri jih je zato tudi pogostokrat povabil na lov.

Nadjali smo se pa za gotovo, da se bodo v novem lovskem zakonu te tako krivične določbe odstranile, ter da se bode zajec proglasil kot poljskim pridelkom, zlasti pa sadnemu drevju, škodljiva žival, katero toraj sme vsak ubiti ali ustreliti, kjerkoli jo zasači; škodo pa, storjeno

LISTEK.

Iz zapisnika

prvega zaječjega zborovanja jurklosterske občine.

Piše Miloš, zaječji starešina.
(Konec.)

Zajec Kumrni dvigne tačko, kričeč: „Mili bratje! Mislim, da lahko še drugače izkažemo hvaležnost svojemu milostljivemu dobrotniku. V V Celju živi neki Dragotin Hribar, ki se v „Domovini“, Bog mu grehe odpusti, neprestano drga ob našega varuha, kar ga neizmerno žali ter mu greni sladke dneve mladega življenja. Predlagam, da se danes iz naše sredine voli maščevalni odsek, ki bode stopil v zvezo z vso našo glodavo žlaho. Ta odbor bi zbral neke noči vse podgane, svizce, miši in pižmarice v Celju, kjer bi se po starorimskih kloakih ali kanalih zmuznili v Hribarjevo prodajalnico ter mu ogledali in razgrizli ves papir, da ne bode mogel več „Domovino“ tiskati. Ako bi v Celju ne bilo dovolj podgan tedaj bi poklicali v rezervo vse podgane iz nemčurških hiš v Vojniki, Št. Jurju in Laškem trgu. S takim junaštvom bi se Geiplu zelo ustreglo, kajti on kuha strašno jezo na Hribarja in „Do-

movino“, ter se huduje nad vsakim kmetom, kateri si ta „hudobni“ list naroči in čita!“

Ta predlog se je z burnim ploskanjem in z navdušenostjo vsprejel. Po kratki debati so se izvolili v maščevalni odsek Bucek, Dudlič, Lajši, Strigoš, Muhl in Kumrni.

„Kdo še želi besede?“

Brat Lizek iz Prapretna, ki ima navado, da se vedno obližuje in zaradi tega tudi jeclja se dvigne, rekoč: „Predlagam, da bomo plihodno zimo sli vsi zajci nad vse tiste kmete v Julklostlu in St. Lenaltu, ki nosijo Hlibalju v Celje novice od nasega doblotnika za „Domovino“, da jim ogledamo vso sadno drevje!“

Vsprejeto s klici: „Dobro, dobro, izvrstno!“

Za Lizekom dvigne Muhl tačko, rekoč: „Vsaka reč ima svoj konec, klobasa ima celó dva, le ljubezen Geiplova do prajzovstva in nemštva je brezkončna. Zdi se mi, da on ne more slovenskih barv tako trpeti, kakor hudič križane, a če zagleda kje na slovenskej zemlji nemško „frankfutarico“, tedaj se mu razširi obraz v čuden nasmeh, kakor da bi zrastel. Ker pa pri nas na Slovenskem „frankfutaric“ ni videti — izvzemši, če imajo nemškutarji v Laškem trgu kako grand-komedijo — zato si je v svojej izvirnej domišljiji izmislil, da mora občinski Mihec

nositi policijsko kapo, ki ima prajzovski, frankfutariski črno-rudeče-žolti trak. Oni dan se je gugal Mihec s to svojo kapo z navihanimi brkami po cesti poln sladkega vinca, zadovoljno mrmraje, rekoč: „Hej buzarona, gad gadica, modras modrasica, kača kačon, ká zato, če nosim „frankfutarico“, da se le gospodu dopadam, ki me večkrat napoji in nasiti, pa zdi se mi, da je Geipel vendar sunjen, ker je tako jezen na naše slovenske barve; hē naj bode, če se drugi ljudje proti taki norosti po koncu ne postavijo, jaz se ne bodem in bodem nosil mirno svojo prajzovsko kapo!“ Vidite tako sem slišal Miheca modrovati. Dragi bratje in sestre! Bodimo tudi mi Mihečove pameti! Dajmo mi to Geiplovo privrženost uporabiti na svojo varnost. Predlagam namreč, da si damo svoje repe naslikat s črno-rudečo in žolto frankfutarisko barvo. Pomislite, ko bode Geipel s puško za nami pomeril, dvignemo mi svoje frankfutariske repe kvišku in ta prajzovska barva ga bode tako očarala, da bode mesto svinčenih zrn poslal za nami navdušen nemški klic: „Gut haj!“ in pa „hoh!“

„Živio, gut haj, hoh!“ zagmi iz cele skupščine; kajti Muhlnov predlog se je izvenredno dopadal in je bil seveda z navdušenostjo vsprejet.

„Prosim še jaz za besedo!“ zagrohota se rejeni Gropa, katerega so v mladosti tačke nosile

po zajcu, naj bi bil najemnik zavezan vselej povrniti. Pa nič o vsem tem. Zajec je škodljiva žival pa — čujte, čujte in nikar preveč ne strmite nad modrostjo dež. odbornikov štajerskih — le v tistih okrajih, katere načrt imenoma našteva, v drugih pa ne. V okrajih toraj, ki so v načrtu navedeni, namreč tisti, v katerih se ljudje močno pečajo z vinarstvom, se sme zajec vse leto, seveda le po lov. najemniku in njegovih pomagačih streljati, v nevinorodnih krajih pa ostane vse pri starem, kajti v teh krajih, tako moramo dosledno sklepati, zajec ni škodljiva žival. Na Gornjem Štajerskem, v večjem delu Srednjega Štajerskega in v nekaterih okrajih na Spodnjem Štajerskem zajec tedaj po mislih in sodbi teh gospodov še ni nikdar kake škode napravil in se mora toraj ta žival v vseh teh okrajih smatrati kot neškodljiva, čudno, da ni naravnost rečeno kot koristna! — Dobro so jo iztuhali ti gospodje in res zaslužijo, da se vse to zabilježi v spominsko knjigo dež. odbora. Dosihmal so pač vsi kmetje mislili, da zajec največ škoduje sadnemu drevju, in da je tedaj povsod škodljiv, koderkoli se ljudje s sadnim drevjem ukvarjajo, in da toraj tudi ni vreden, da se mu že kakorkoli prizanaša. Dež. odbor pa vse to tihoma zanikuje ter proglasi zajca kot škodljivega le v vinorodnih krajih. Vendar je pa mogoče in to priča zopet o veliki modrosti dež. odbornikov — da zajec tudi v okrajih, ki v načrtu niso navedeni, postane škodljiva žival, ako se namreč zbere občinski zastop ter stori osodopoln sklep proti zajčjemu zarodu, kateri sklep pa morajo potem seveda še — sami neučeni kmetje pač tega dovolj nerazumejo — tako visoki gospodje, kakor so okrajni glavarji, potrditi. Kjer se bode to zgodilo, tam se bodo na mah vsi zajci iz neškodljivih prelevili v škodljive živali. Zajci pa, ki prebivajo n. pr. ob meji mariborskega in marenberškega okraja, so pa lahko škodljivi in neškodljivi ob enem; škodljivi so, dokler so v mariborskem okraju in neškodljivi, ako po naključju prestopijo v marenberški okraj. Ali ni to prava zmešnjava nad zmešnjavo?

V krajih tedaj, v katerih je zajec škodljiv, ga sme lovski najemnik vse leto streljati, drugim pa, katerim dela škodo že kjerkoli, se velikodušno in milostno dovoljuje, da ga smejo, ako se jim ljubi, loviti v zanjke — streljati pa ga Bog ne daj! Najbolje bode pač kazalo, da si posestniki omislijo take zanjke, kakoršne imajo konjederči, kadar lovijo psé, ter potem tako oboroženi naredé kar v celém okraju gonjo na zajce, mogoče, da jih tako polove ali jih pa vsaj preženo v drugi okraj, kjer niso več škodljivi. To bode gotovo prav veselo in kratkočasno in stavimo, da vsaj nekaj najhujših požeruhov kar od strahu pocepa! Te gonje pa se mora udeležiti vsakteri, ker drugače mu ni pomagati, kajti za škodo, katero mu naredi zajec, tudi po novi lovski postavi ne dobi nobenega povračila.

po vsej Evropi, kjer je marsikatero nevarnost srečno prešal.

„Ali niste še ničesar slišali, dragi sotrpini, da je onih 26 mostov čez katere vodi Geiplova zasebna cesta iz Jurkloštra v Rimske toplice v tako slabem stanju, da so že žandarji spoznali veliko nevarnost, ki preti črvim tramovom? Ali še niste ničesar slišali, da je c. kr. okrajno glavarstvo zaukazalo Geiplu vse te mostove takoj zapreti? Pregovor pravi: „Ni vse zlato, kar se sveti“. Lejte, meni se dozdeva, da ima Geipel sicer mnogo z borovjem porastenih skalnatih hribov, a vendar malo denarja; kajti drugače bi ti mostovi ne čakali te sramote in bi tudi njegovim delavcem v tovarni ne trebalo čakati na svoj zaslužek. Mostovi morajo torej biti zaprti! Jej, jej zato je Geipel sopihal, kakor sama želva. Komaj so se delavci vrnili v grad s poročilom, da je ukaz izvršen, se je skesal svoje ubogljivosti, rekoč: „Hajdi nazaj, mostove mi zopet odprite!“ kar so delavci zopet izvršili. Pa o joj, tista nevbogljivost in upornost, ga je vso noč preganjala v sanjah v strašnih prikaznih, češ, ti se upiraš kot župan cesarske oblasti? Strah pred svojim činom ga je premagal, da je drugega dne dal zopet vse mostove s tramovi zapreti. Siromaku se je godilo kakor tistemu grškemu Sisifu, kateremu se je kamen za kazen

Človek bi se tem določilom skoraj smejal, ako bi stvar ne bila tako resna. Glas štajerskih sadjarjev, ki so že leta in leta prosili pomoči proti zajcu, se je popolnoma prezrl in udušil. Sadna drevesa pri tej visoki gospodi nimajo nobene vrednosti; kakor dozdej, tako se tudi še zanaprej izročujejo brez vse milosti ostrim zajčjim zobom. Ako je tedaj sadjarstvo brez pomena in brez vrednosti, zakaj pa se vsako leto tisoče in tisoče goldinarjev žrtvuje za sadjerejsko šolo v Mariboru in Grottendorfu, katere mora plačati ljudstvo? Tudi je čisto nepotrebno, da se na dež. troške nastavlja sadjerejski potovalni učitelj.

Zato se pa tudi ni prav nič čuditi, ako leti učitelj pri svojih predavanjih dostikrat nimajo skoro nič poslušalcev. Kako se pa naj vendar kmet zavzame in navduši za stvar, in bodi si, da je še tako koristna, ako ve, da mu lahko zajec brez vse odškodnine v eni noči uniči delo in trud od večih let? Zajcu se naj tudi še zanaprej prizanaša na škodo kmetijstva, in na škodo narodnega blagostanja. In vse to najbolj radi tistih, ki pri lovu iščejo zabave in kratkočasje, le tem na ljubo je dež. odbor izdelal ta izborni načrt nove lovske postave. Zabava, kratkočasje nekaternikov je tedaj pri teh gospodih več vredno, nego koristi celega prebivalstva v deželi. Prepričani smo, tudi popolnoma, da pri sestavi tega zakona nikakor ni odločevala najemnina od lova, ki je proti ogromni škodi, katero vsako leto divjačina naredi, itak prava malenkost, komaj vredna, da se jemlje v poštev. Radovedni smo pa res, kaj poreko k temu dež. zbor, kadar pride obravnava, radovedni smo zlasti, na katero stališče se bodo postavili poslanci nemških kmetijskih občin. Naših slov. poslancev sicer ni v dež. zboru, pa kaj bi tudi, vsaj bi proti visoki nemški gospodi prav nič ne opravili. Ako se ta zakon sprejme brez vsake spremembe, potem bodo kmetje vedeli, komu so zaupali svoje koristi, kajti v marsičem bodo celo na slabšem, nego so bili dosihmal.

Kakor smo rekli, je kmetijstvo štajersko pričakovalo, da se bode zajec po novem zakonu proglasil kot škodljiva žival, kot največji sovražnik sadjarstva in vinarstva, katerega torej imej vsak pravico na svoji zemlji ubiti. Temu mora pritegniti vsak, kateremu je kaj za napredek kmetijstva, vsak odkritosrčen domoljub, ki želi, da se poviša blagostanje in davkoplačilna moč v deželi. Tisti pa, ki prav iz malenkostnih ozirrov vsega tega ne želi, ni nihče drugi, kakor dež. odbor štajerski, kar prav jasno priča od njega izdelan načrt nove lovske postave!

Pohorčan.

Narodna enakopravnost in Nemci.

V češkem deželnem zboru je te dni bil razgovor o predlogu grofa Schönborna, naj se oba deželna jezika proglasita za obvezna na srednjih

šolah. Temu predlogu ugovarjali so Čehi in Nemci vsak s svojega stališča. Za nas je posebno važno, kakšno stališče so zavzeli Nemci, ker z Nemci nam je biti narodni boj. Nemški govorniki so vsi naglašali, da to nasprotuje narodni enakopravnosti članu XIX. ustave, po katerem se niko ne sme siliti, da bi se učil drugega deželnega jezika.

Temu stališču glede srednjih šol se pač da ugovarjati. Moravska in Dalmacija že imajo vse srednje šole urejene, da se v njih učita oba deželna jezika. Lani so na Moravskem celo Nemci glasovali za podoben zakon. Srednje šole imajo pred vsem namen pripravljati mladino za bodoče državne in deželne uradnike, odvetnike, notarje, zdravnike itd., to je za stanove, o katerih se v meševitih deželah zahteva znanje obeh deželnih jezikov. Če zahtevamo, da morajo biti uradniki večji obeh deželnih jezikov, morajo biti šole tako urejene, da se to znanje doseči more. Treba je že na to gledati na srednjih šolah, kajti visoke šole nimajo namena skrbeti za jezikovno, temveč za strokovno izobrazbo.

Če tudi mi popolnoma ne odobravamo stališča, katerega so v tem vprašanju zavzeli Nemci, vendar bi z največjim veseljem pozdravili ta nemški nazor o narodni enakopravnosti, ako bi se ga Nemci povsod dosledno držali in se povsod strogo držali besed člena XIX. drž. osn. zakona.

Povedali smo že, da so Nemci na Moravskem zavzeli nasprotno stališče, kakor na Češkem. Kdo bi sodil, da bodo Nemci tam odločneje se upirali siljenju učenja drugega deželnega jezika na ljudskih šolah, ko je vsak ljudske šole prisiljen obiskovati, dočim se v srednje šole niko ne sili. Nemci v Šleziji in na Koroškem pa ne dajo slovanskim otrokom tudi slovanskih šol, in tudi na Dolenjem Štajerskem hoteli so nam uredbo ljudskih šol, po kateri bi slovenski otroci bili prisiljeni ne le učiti se nemščine, temveč tudi večino predmetov v gorenjih razredih učiti se v tem jeziku. Po mestih in trgih na Dolenjem Štajerskem, da celo na Kranjskem je povsod nemščina obvezni predmet na ljudskih šolah, a vendar še nikdar nismo slišali, da bi bili Nemci kedaj temu ugovarjali.

Na prvi pogled je jako čudno, da nemško-liberalna stranka zavzame tako različno stališče glede narodne enakopravnosti, da v jedni deželi z največjo odločnostjo zagovarja član XIX. drž. osn. zakona, v drugi ga pa tepta z nogami. Lahko si pa stvar razjasnimo, ako bolje pogledamo težnje Nemcev. Njim ni za spravo z drugimi narodi, temveč hočejo gospodovati, vse njih težnje meri na to, da v naši državni polovici dobe podobno stališče, kakor ga imajo Madjari na Ogerskem in da se nemščina proglasi za državni jezik. Nemščine že sedaj ne smatrajo za navadni deželni jezik, o kakeršnih govoré drž. osnovni zakoni, temveč za nekaj višjega, zato pa po njih mislih ni nobeno rušenje narodne

travnikov. One so jako čvrste, a da si jih tudi proti derečej vodi zavarujejo, postavijo pred nje iz debel, vej, kamenja, blata in bičja trden jez. Takih stanovanj si postavijo mnogo, večkrat je v skritih strugah naleteti na celo vas teh bobrovih kopic. Na zimo se torej preselijo v to skupno stanovanje. Povabimo torej te brate naše, mojstre tesarstva, slavo našega rodú, semkaj v Gradašco, da podzidajo Geiplove črvice mostove. V Gradašči je voda majhna, kamenja mnogo, dreves po hribih v izobilju a v koritu mnogo blata. To bode torej naša dejanska hvaležnost za njegovo nam izkazano zajcoljubje in varstvo. Končal sem, torej sklepajte!“ Tudi Gregov predlog se je z odobravanjem vsprel. V pomožni odbor so bili izvoljeni Štakor, Štrk, Cigoš, Gubec, Cmokl in Gropa.

„Prosim še jaz za besedo“, se oglasi zgovorni Tačkor. Vse je lepo, kar se je že na našem shodu sklenilo v zahvalo našemu dobrotniku, a po mojem mnenju še to ni dovolj. Hočemo li biti pravi Geiplovci, udani mu z dušo in telesom, tedaj moramo tudi živeti po njegovih načelih. Mi smo uboge slovenske pare, naš slovenski jezik se mu nič ne dopada, saj sem slišal oni dan, čepč za grmom, kako je v svoji protestantski jezi rohnél: „Diese verfluchten Bindischen, — — — diese Pagage!“ Dragi

takoj strkljal v dolino, ko ga je bil po mučnem naporu na hrib privajal. Da ga v svojej hvaležnosti rešimo teh muk, predlagam, naj se še danes sestavi pomožni odbor zajcev, ki bode iz severnih rek povabil naše brate bobre, da mu podzidajo škripajoče mostove. Čemu me tako začudeno gledate? Vi, ki ste večno čepeli v teh jurklošterskih hribih, še ne veste, da živé v Aziji, severni Ameriki in tudi v evropskih jezerih in donavskih rokavih, nam sorodni bratje, bobri po imenu. Bobri so največji in najmočnejši glodavci na svetu, imajo lep gost kožuh dvojne dlake. Na zadnjih nogah imajo med prsti plavno kožico, da lahko po vodi plavajo, kakor naše race. Teló se jim končá v širok ploščat in lus-kav rep, s katerim si pomagajo pri veslanju. V čeljustih pa imajo — in to je največja dobrota božja — strahovito močno in ostro zobovje, s katerim pregledajo po čevlj debela drevesa. Po letu živé posamezno po luknjah kraj rek, a v zimi stanujejo v skupnem stanovanju sredi plitve vode. To so vam pravi tesarški mojstri. Po čevlj debela debela pregledajo na manjše kose ter jih vlačijo v rečno strugo, kadar je voda najmanjša ali pa struga prazna. Te kose sestavljajo skupaj prav mojstersko, vmes pa mešajo blato, kamenje in bičje. Njihove stavbe so kopičaste in štrlé iz vode kakor naše senene kopice iz

jednakopravnosti, če se slovanski otroci silijo učiti še nemškega jezika. Vse težnje Nemcev merijo na to, da bi v Avstriji vsakdo moral umeti nemščino in da bi znanje nemščine samo že zadoščalo za dosego vseh boljših služeb. V tem so skoro vse nemške stranke jednake, samo, da nekatere bolj jasno povedo, po čim da teže, druge pa vse misli bolj prikrivajo in skušajo po ovinkih priti do smotra. Te dni smo čitali neki nemški list, ki navadno precej prijazno piše o nas Slovencih in ima pri nas mnogo naročnikov. Ta list je pisal o razmerah na Primorskem, obsojal postopanje Italijanov proti Slovanom, a mogel se pa ni premagati, da se ne bi pritožil, da je nemščina popolnoma izginila iz deželnih zborov na Primorskem. Torej rad bi videl, da bi se v deželnih zborih v Trstu, Poreču in Gorici nemški govorilo, če tudi nemščina niti deželni jezik ni. Povedal pač ni, kdo naj bi nemški govoril, poslanci pač ne bodo, ker ni nobenega Nemca mej njimi, najbrž je želel, da bi vladni zastopnik s kakim nemškim nagovorom deželnim poslancem dal razumeti, da se imajo ob Adriji zabiti poslednji koli nemškega mostu.

Kjer vidijo Nemci, da ne morejo gospodovati, ondu se pa nekoliko udajo. Na Češkem so spoznali, da so predaleč, da bi mogli ponemčiti kar vse dežele, zato jo pa hočejo razdeliti v dva dela in v enem delu bi radi češčini zaprli vrata. V nemškem delu dežel po njih mnenju ni treba uradnikom znati češčine, zato pa ne marajo, da bi se učila v srednjih šolah. Čehi se pa nemščine tako po večjem učé. Nemci si zatoraj mislijo, da bolje služijo ponemčevanju, ako se v srednjih šolah ne goji češčina. Tako se nekako še najbolj zabranjuje češčini pot v zaključeno nemško ozemlje. Res popolnoma nemških okrajev že sedaj na Češkem ni, a nekaj jih je le, v katerih ni češčina še dosegla prave veljave, in te okraje hočejo pred vsem nemštvu ohraniti, a drugo bodo pa skušali priboriti, ako se razmere zanje zasučejo na boljše.

Moravska je po narodnosti že mnogo bolj slovanska nego nemška. V deželnem zboru imajo sicer Nemci večino, pa le zaradi tega, ker veleposestniki volijo z Nemci. V tej deželi so pa Nemci spoznali, da zanje ni bodočnosti, ako češčine ne znajo. Povsod bi jih izpodrinili Čehi. Da bodo pa mogli si tudi v tej deželi ohraniti vpliv, so pa vpeljali obvezni pouk češčine po nemških srednjih šolah.

V Šleziji in na Koroškem je pa slovanski življenj še tako malo utrjen, da mislijo, da bi Nemci v teh deželah še lahko gospodarili tudi brez znanja slovanske. Da se slovanska zavest preveč ne utrdi in da bodo mogli nemški uradniki občeovati s prebivalstvom, zato pa hočejo ohraniti v teh deželah v slovanskih okrajih nemške šole.

Ker pa vsi avstrijski narodi nosijo jednaka državna bremena, zato pa ne gre, da bi kak narod gospodoval, drugi pa hlapčeval. Zato bomo

pa Slovani se na vso moč borili proti nemškemu gospodstvu in nemškemu državnemu jeziku. Dokler Nemci ne popuste svojih sedanjih teženj, ne bode mogoč naroden mir v Avstriji. V naši državni polovici so Slovani že preveč razviti, da bi se dali Nemcem pogaziti, razmere pri nas so drugačne, kakor na Ogerskem. Ako pokažejo Nemci resno voljo spraviti se s Slovani, se bode pot za spravo zmirom našla, a morali jo bodo pokazati po meševitih kronovinah, dokler pa tega ne store, jim tudi Slovani ničesar zaupati ne moremo. Zaradi tega imajo Čehi le prav, ako Nemcem na ljubo nečejo vpeljati narodnih skupin. Pred vsem je treba, da se bode član XIX. drž. osnovnih zakonov jednako tolmačil za vse jezike in v vseh kronovinah, dokler se to ne zgodi, bodo se razbili vsaki poskusi o spravi. Narodi se morajo pobotati le kot enakopravni člani, ne pa kot gospodje in tlačani. Nemci še niso popustili misli na ponemčenje naše države, če tudi so preslabi, da bi jo uresničili. Kar je izrekel Iro v češkem deželnem zboru, tako sodijo skoro vsi, za to pa ni ž njimi nobena sprava mogoča, kajti Slovani tudi hočemo z vsemi silami braniti narodni obstanek in se duševno razvijati. Zato pa ne sme vlada, ki hoče v Avstriji narediti narodni mir, opirati se na Nemce.

Celjske novice.

(Važno za posojilnice in druge zadrage.) Državni zbor je 21. dec. sprejel postavbo o nadzorovanju teh zadrug. O svojem času, ko je bila vlada načrt tega zakona zboru predložila, poročali smo že o njegovi vsebini, ki se je zdaj po zbornici poslancev skoro nespremenjeno odobrila. Ko se zopet snide državni zbor, odobrila ga bode še gosposka zbornica. In tako se utegne zgoditi, da dobé posojilnice za velikonočno pisanko novo postavbo, katera bode le pospeševala njihov zdrav razvitek.

(Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj) ima v nedeljo, dne 2. svečana v Celji svoj mesečni zbor.

(Pri seji okr. šol sveta celjskega) dne 21. prosinca sklenilo se je končno, da se ima šola v Ljubecni opustiti ter Trnovlje ušolati v Celje; Ljubecna, Šmiklavž in Želče v Vojnik; Začret in Leskovec v Teharje; Lipovec, Glinsko in Žepino pa v Blagovno; nekaj zač. podučiteljev priporočalo se je v stalno imenovanje; izrekla se je zahvala kraj. šol svetu slov. šole v Vojniku za njegovo marljivost in požrtvovalnost pri stavbi nove šole; č. rodbinam Fr. Uratarič, Stallner in baron Manteufel v Vojniku pa za njih človekoljubno podporo ubogih šolskih otrok; rešilo se je nekaj prošenj za starostne doklade i. dr.

(Avstrijsko mišljenje štajerskih Nemcev) pokazalo se je dne 19. t. m. v kaj slabi luči. V Gradcu so ta dan prenapetneži praznovali spo-

min na ustanovitev nemške države. Slavnostni govor imel je neki upokojeni profesor Polzer, ki je o Avstriji tako zaničevalno govoril, da je moral vladni komisar zborovanje razpustiti. Polzer se bode sedaj imel zagovarjati zaradi hudodelstva proti javnemu miru. Znani poslanec dr. Starkel — sin slovenskega očeta — izzival je v deželnem zboru cesarskega namestnika zaradi te razpustitve, pa se je grdo opekel. Namestnik mu je dal odgovor, ki bode njemu in njegovi stranki še dolgo donel po ušesih. Rekel je, da vlada ne more dopustiti zborovanja, katero je imelo namen, avstrijsko državno mišljenje prezirati in preslavno zgodovino naše države na zaničevalen način opisovati. Da bi merodajni krogi vendar enkrat hoteli uvideti, kam merijo konečni smotri naših nemških nacionalcev!

(Od vzvišenega do — smešnega) je čestokrat samo en korak. To se vidi o celjskem vprašanju. Samo na sebi — če se ne oziroma na dejanske razmere — bil bi nemški boj Celjanov za svojo dozdevno trdnjavo, vsaj iz njih stališča, vzvišeno delovanje. A tako, kakor ga bijejo, je postal že skrajno smešen. Vedno govori, da je Celje v nevarnosti, ker smo mi dobili dvojezično gimnazijo. Če je v tem zavodu nevarnost, bi bilo za Celjane vendar dosledno, da bi to gimnazijo skušali spraviti zopet iz sveta. A izbrali so si drugo pot: „Nemška hiša“ je naš „Rettungswerk“. Torej z „nemško“ hišo hočejo Celje rešiti. O, vi Abderiti. Vsaj že imate dosti „nemških hiš“ v Celji in že te so prazne, ter vam še niso prinesle rešitve. Toliko imate že izključno nemških gostiln, kavarn in društvenih hiš, da so, ker vas je vendar premalo, skoro vse prazne. Jeden gostilničar za drugim propada. Zdaj pa hočete imeti še eno nemško hišo. Kaj pa bo gospodar kazine k temu rekel, kaj gostilničar pri „levu“, pri „kroni“ itd.? To vam je vse deveta briga. Toda vsaj vemo, kako je. „Narodni dom“ vas peče v oči in vam jemlje nočni mir. Kaj ne?

(Südmarka na beračiji.) Kakor beremo v nemških listih, bode zloglasno društvo „Südmark“ tudi letos pri deželnem zboru beračilo za podporo. Več ko tretjino vseh deželnih doklad in dohodkov plačujemo mi Slovenci. Zatoraj je skrajna predrznost, ako hočejo Nemci, ko sami ne morejo svojih društev zadostno podpirati, podpore imeti iz slovenskih denarjev. Mi pričakujemo, da se bo ta nesramna prošnja „Südmarke“, kakor dosedaj, tudi letos odbila, sicer naših poslancev še dalje časa ne bo v deželni zbor.

(Celjski nemški berači) za „Studentenheim“ se večkrat opeko. Tako so poslali prošnjo tudi občini Doberlaves na Koroškem, da naj jih podpira in reši pogube. Spoštovani možje pa so jim odgovorili, da če je nemško Celje navezano samo na ta „Studentenheim“ je dobro, da pogine prej ko prej, ker po takem moledovanju je poznati, da Celje nikdar nemško bilo ni.

bratje in sestre! Dolge noge imam, zato se ne imenujem zastoj Tačkor, prehodil sem vso občino in povsod sem videl, da ničesar ne mara, kar bi le količkaj po slovensko dišalo. On uraduje čisto po nemško. Prejšnji samoslovenski pečat je pri svojem županovem nastopu takoj odpravil ter si naročil samonemškega; zato pa ga vsi nemškutarji v Laškem trgu in v Celju visoko čislajo, a odborniki se mu ne upajo ničesar črniti, kakor da so njegovi hlapci. Vem mnogo, mnogo, toda ne morem vam vsega naštevati. Ni časa, daní se že. Doli v gradu pojó že petelini svoj kikiriki! Lejte, ona luč, ki je do sedaj brléla v gradu, je ugasnila. Geipel je bedel vso noč, menda je študiral, kako bi preprečil slovensko-nemško gimnazijo v Celju, sedaj je šel spat in ga ne bode do dveh popoldan na dan! Pozor! Graščinski lovci vstajajo zgodaj, mogli bi nas zaslediti in potem bi bilo jo! Predlagam torej, če se hočemo svojemu milostljivemu varuhu, dobrotniku, očetu in županu popolnoma dopasti, postanimo nemškutarji in prestopimo v protestantovsko vero. Na ta način bode v Jurklostru nastala nemška in protestantovska naselbina in mi bomo svojemu dobrotniku prihranili premišljevanje in skrbí, kako več Nemcev in protestantov dobiti v jurklostersko občino. Uvažujte torej imenitnost mojega predloga!

V tem trenutku nastane šum med spodaj stoječim grmovjem. Brstje začne pokati, kakor, da bi kdo stopal in glej, zdaj se pokaže v jutranjem mraku plešasta glava grajskega oskrbnika, ki je, držéč klobuk v roci, sopihal s puško na rami proti vrhu Razkolce naravnost proti našemu zbiralšču. Slišal je bil naš vrišč in ravs; zato jo je nameril naravnost gori, menéč, da divji strelci na srne „špegajo“. Kakor bi se sam zlodej prikazal, smo zbežali bliskoma z velikim šundrom in ropotom doli v jarek, katerega naziva Geipel „tajčér graben“. Hvala Bogu, da so oskrbnikovi fidalni itd. — zadej za njim šnofali in da se je oskrbnik sam ustrašil pred toliko množico zajčjih repov, a ko se je zavedel, bili smo že zdavna skriti v „tajčén grabnu“. Zborovati pa vendar nismo mogli več, da bi glasovali o famoznem Tačkorjevem predlogu.

Drugi veljaki našega rodú, osobito pa moji svetovalci, so mi zatrjevali, da mi je kot starešini dolžnost skrbeti, da se to vse natančno izvrši, kar je skupščina sklenila. „Ako pa kaj opustiš“, so mi pretili s tačkami, „tedaj nam ne bodeš več starešini!“

To njihovo predrzno žuganje mi ni bilo nič kaj všeč. Oh, vzdihnem globoko, Geiplu je lepše županovati, nego meni starešiniti. Njemu se odborniki ne upajo ugovarjati, če tudi samooblastno

vse po nemško uraduje, kupuje policaju frankfursko kapo, odpravi slovenski pečat, vtika ukaze v žep mesto jih oznaniti in si celó upa sklep odbornikov za slovensko gimnazijo vreči v koš itd. meni se pa upajo moji svetovalci že naprej žugati, češ: „Če vsega tega ne izvršiš, tedaj nam ne bodeš več starešini!“ Ne morem si tega postopanja drugače tolmačiti, kakor tako, da moji odborniki postavijo in starešinske dolžnosti boljše poznajo, nego njegovi.

Vidite, moje dolžnosti so težavne, a vendar se jih nisem ustrašil; osrčevala me je zavest, da bodem delal za svoj tlačni rod.

Za njega živeti, za njega trpeti
Veleva domovinska nam čast!

Svesti si toraj svojih častnih dolžnosti sem po dolgem premišljevanju in posvetovanju s svojimi svetovalci sklenil sledeče:

1. Popisati vse zborovanje natančno ter sprejete predloge priobčiti v „Domovini“, da zvedó kmetje v Jurklostru in Št. Lenartu, kakor tudi g. Drag. Hribar v Celju o naših namenih, kar jim bode gotovo v dober poduk zanaprej našega župana na miru pustiti. To popisovanje me je stalo silno veliko truda, kajti trebalo je prej oskrbeti črnila, papirja, peres itd. k vsemu temu pa se je pridružila še nerodnost mojih tačk, a ljubezen do svojega rodú je konečn

(Umetna ključarska dela) pri „Narodnem domu“ v Celji, izročila so se našemu rojaku g. Ivanu Rebeku, kjučarskemu mojstru v Celji.

Spodnje-štajerske novice.

(V štajerskem deželnem zboru) je poslanec Sutter stavil predlog, naj se odpove sedanja carinska pogodba z Ogersko. Dokazoval je, kako je sedanje razmerje slabše nego bi imeli carinsko mejo. Ogri z mitninami, železniškimi tarifi in raznimi davki zapirajo avstrijskemu blagu pot na Ogersko. Štajerska je pa že zaradi tega na škodi, ker je varnost manjša. Z Ogerskega prihajajo tatovi, katerih pa žandarji ne smejo zasledovati, ko le zopet ogersko mejo prestopijo.

(Spremembe pri učiteljstvu.) G. Pavlin Lavoslav (učitelj v Gabrijah pri Gorici), pride za def. podučitelja k Sv. Jederti pri Laškem; g. Tratar Jos., okr. pom. učitelj, gre v Št. Peter v Sav. dolini, ker je tje prestavljena podučiteljica gđ. Strecker Marija dobila do Velike noči dopust; g. Čremožnik L. (celjski gimnazijec) pride za pom. učitelja v Prožin.

(Razpisana je služba) učitelja na mešani šoli v Gornji Rečici pri Laškem in pa služba podučitelja v Št. Jurji pod Taborom. Plača III. razreda. Prošnje so vložiti do 16. februarja t. l.

(Vinorejsko društvo za celjsko vinsko okolišče.) Dne 12. januarja t. l. je bila seja odbora ter se iz dotičnega zapisnika sledeče objavi. V pretečenem letu ste bili dve glavni zborovanji in sicer 10. maja in 4. junija. Združen se zborovanjem je bil poduk o suhem in zelenem cepljenju, katerega je vodil mnogokuseni vinorejski komisar gosp. Matijašič iz Ptuja. Pri prvem zborovanju je bilo navzočih 50 ukaželnih vinorejcev. Dne 4. junija je imenovani gospod komisar kazal zeleno cepljenje v društveni trtnici. Cepljenja so se došli vdeleženci kaj hitro naučili, da so se sami čudili kako lahko je, ako se le hoče kdo učiti. Tudi med časom cepljenja je prišlo mnogo vinorejskih prijateljev, da so si ogledali trtnico, iskali si svetov pri predstojniku ali naučiti si kak način cepljenja. Lansko leto se je trtnica za 400 m² povečala, ter se oddalo blizu 5000 ameriških živic. Položilo ali potaknilo se je 22 tisoč najboljših vrst amerikank, l. 1894 sajene živice Portalis zrastle so 5—6 m dolge. Zarad dolgotrajne zime in pomankanja zvedenih delavcev je bilo le 400 živic oziroma rezanic mogoče cepiti. Sklenilo se je, da se letos 5000 na suho in ravno toliko na zeleno cepi in naj bi se vinorejcem s cepljenimi trtami kolikor mogoče ustreglo. Račun, katerega so odborniki po pregledu odobrili je izkazal 327 gld. 34 kr. dohodkov, 251 gld. 75 kr. stroškov, 75 gld. 59 kr. ostanek. Po sklepu glavnega zbora 10. maja dobi na zahtevanje vsak ud 10 živic in 20 rezanic brezplačno. Kdor bi omenjene trte vporebil naj se obrne na društvenega predstojnika v Pletrovčih pri Celji.

premagala tudi največje zapreke. Pol leta sem škralbljal in pisal, da so me mnogokrat krempilji boleli.

2. Sklicati maščevalni odbor, da začne svoja pogajanja s podganami in sploh z vso našo glodavo žlahto. Razumeva se samo o sebi, da sem temu odboru strogo naročil, še le tedaj planiti nad Hribarjev papir, kadar bode to moje poročilo v „Domovini“ dotiskano.

3. Sklicati pomožni odbor, ki bode skrbel za preselitev bobrov v Gradašco.

4. Sklicati svoje svetovalce k posebnej seji za sestavljanje prošnje na državni zbor za splošno volilno pravico zajcev.

5. Da bode dobri Geipel izvedel o naših resolucijah in sklepih in da bode sploh prepričan o naše hvaležnosti in izdatnej podpori pri prihodnjih volitvah, zato mu bode vsekakor treba „Domovino“ v grad nesti. Nič ne dá, če ne ume slovenskega jezika še toliko ne, kolikor Turek sv. pismo, saj ima svoje ljudi, ki mu jo prestavijo na nemščino. Vprašanje je le, kako srečno v grad in zopet živ in zdrav iz grada priti. Mnogokrat, ko sem po letu tam okrog voglaril, sem opazil, kako je Geiplova kuharica, ki ima v gradu velike pravice, pred tujci dala vrata zapirati, da so morali z dolgim nosom nazaj. Le en gospod iz Celja je bil tako srečen, da je vendar tam

(V Vojniku) ustanovil se je mešani pevski zbor pod vodstvom marljivega učitelja Franc Zidarja.

(Iz gornje Savinjske doline.) Starodavni samotni grad, ki je vtegnil pred mnogimi stoletji stati med občinami Ljubno in Rečica, na kraju, ki se zove Nego, enca, začeli so nekteri zanimanci (v mislih, da bodo našli zaklad) izkopavati, pa našli niso drugega kot v 2 m obzidanem štiriogelniku 5 človeških glav s kostmi razne velikosti, katerih ena je merila 58 cm dolgoti. V „Zgodovini štajerskih Slovencev“ se omenja ta grad, pa ne z imenom, katero je popolnoma neznano. Le blizo tekoči potok ohranil je ime „Gradčanca“ kar dokazuje, da zamore grad biti silno star. Pred več leti je izkopal tam neki kmet tudi 3 človeške glave. Našli so tudi kos kamnite plošče z napisom, ki se je shranil. Iz Celja se vidijo pečine Tir (Thörberg) na zapadni strani pred Raduho pod temi pečinami ali pod planino „konjško“ proti jugu se nahajajo tega gradu ostanki.

(Čitalnica v Šmarji pri Jelšah) je pri občnem zboru dne 19. t. m. volila v odbor: predsednik dr. Josip Rakež, zdravnik; podpredsednik: Josip Kaič, c. kr. davkar; blagajnik: Franc Adrinek, krčmar; tajnik: Ivan Debelak, učitelj; odborniki: dr. Franc Jurtela, odvetnik, drž. poslanec itd.; odbornika-namestnika: Franc Ferline, učitelj in posestnik in Martin Hrovat, veleposestnik v Orehku. Odbor je ostal torej taisti, kakor v minulem letu. Čitalnica je štela 27 rednih članov in 29 podpornikov; s posebno radostjo zabeležimo, da sta nam in naprej zvesta člana ostala velečastiti gospod Martin Štolc, župnik v Breznem, in gosp. Simon Wutt, c. in kr. kontrolor v Aflencu, akoravno sta v svojem poklicu pozvana v druge kraje. Dohodkov je bilo v minulem letu 318 gld., stroškov pa 254 gld., torej čistega prebitka 64 gld. Čitalnica je bila naročena na 23 časnikov oz. časopisov; razun tega je oskrbela 28 iztisov „Domovine“ za kmete v okolici.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Šmarje in Slatino) je volila v odbor: dr. J. Rakež za predsednika; velečastitega gosp. nadžupnika A. Frölich-a pri sv. Križu za prvega in dr. Franc Jurtela za drugega namestnika; trgovca Jos. Forte za blagajnika; č. g. kaplana J. Cerjak-a v Rogatcu za prvega in Štef. Javornik-a za drugega namestnika; Iv. Debelak-a za tajnika, č. g. kaplana Fr. Višnarja za prvega in Mirosl. Stumbergerja za drugega namestnika. V pretečenem letu se je odposlalo glavnej družbi 89 gld. 20 kr. samo iz Šmarja; da se je nabral med letom tako lep znesek, je v prvi vrsti zasluga prejšnjega blagajnika g. Sim. Wutta. Zbor mu je izrekel zato tudi svojo zahvalo. Bog mu plati njegov trud. Obžalujemo sicer, da se ni udeležil zborovanja niti eden član iz Slatine; a z druge strani nas je razradostilo, da je pristopilo k tej prekoristi

pri vrtnem zidu najdel majhna vratca, skozi katera mu je bilo mogoče v grad k gospodu, ki ga je na nevoljo huje kuharice imenitno pogostil. Sam čuk naj zastopi iz kakšnega platna ali sukna so njene hlače in ravno te hlače me toliko skrbijo. Odprla mi bode, to vem, a kaj potem? Že vem! Ona je Tirolka, a jaz se preoblečem v Tirolca, kar se mi bode dobro posrečilo, ker znam nekoliko po tirolsko zavijati. Predno me ona prav spozna, izvršim pri gospodu svoje poslanstvo ter smuknem srečno iz grada.

Na Tačkorjev predlog pa se ne čutim navezanega, ker ni prišlo do glasovanja.

Tako mislim izročim svoje starešinske dolžnosti natančno z upanjem, da še ostanem tudi zanaprej starešina svojega rodu. Ker pa znam tudi nekoliko po jurklostersko tajčati upam postati celó njegov občinski odbornik, da, še več, on me spravi tudi v krajni šolski svet, kjer ima on prvo besedo. Ako se mi izpolné vse te moje náde, tedaj se bodem bál samo njega in nobene drugega na svetu.

„Le zberite si zajca, ker on je vseveden,
Za čast domovinsko od vseh najbolj vreden;
Pozná vse postave, se Geipla boji
— — — — — kakor vi
Po noči rad kima, po dnevi pa spi!“

nej družbi precej kmetov iz šmarske okolice ter vplačalo svoj donesek. Z zanimanjem so poslušali, ko se jim je razkladal v kratkih potezah vzvišen namen dične naše družbe. Dal Bog i v bodočem letu krepak razvoj in plodonosno delovanje obeh društev.

(Vabilo) na veselico, katero priredi pevsko društvo „Zvon“ v Trbovljah s sodelovanjem taboraških diletantov v nedeljo dne 2. svečana v gostilni gospoda Volavškega. Začetek ob 5. uri popoldan. Vstopnina: za osebo 30 kr. za obitelj 50 krajcarjev. K ubilni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(Bralno društvo v Studenicih) izvolilo je na svojem občnem zboru, dne 12. prosinca ta-le odbor: Predsednik: č. g. Martin Žekar, namestnik: g. Ferd. Ivanuš, blagajnik: g. Jože Majhen, tajnik in knjižničar: g. Ivan Koropec, pevovodja: g. H. Družovič. Odborniki: gg. Kandolin, Prešern, Slomšek in Slatenšek.

(Iz Dobje pri Planini.) Dne 15. januarja t. l. umrla je v vasi Suho, tukajšnje občine, 33 let stara posestnica Mica Rabuza, zapustivši moža, dva stara prevžitkarja in 8 malih otrok, kateri strašno žalujejo po svojej skrbnej materi. — V ravno istej vasi je dne 17. januarja t. l. pogorelo poslopje malega posestnika Florjana Teržan. Ogenj mu je uničil vso obleko in vse pripomočke za življenje. Revez ima ženo, 4 male otroke in dva stara prevžitkarja za preskrbljevati, pa nima čisto nič. Nesreče je baje kriv 5letni deček, kateri je žveplenke našel in poskušal kuriti. Stariši pazite na žveplenke, da jih otroci ne najdejo. — Zbolel je v Dobji preč. g. župnik za protinom tako hudo, da niti vstati ne more. Bog daj skoraj zdravje blagi duši in skrbnemu dušnemu pastirju.

(Bralno društvo v Kostivnici) ima na Svečnico po večernicah v šoli svoj letni občni zbor z običajnim vspešnim. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Trtna uš) na Štajerskem se je uradno konstatovala v občinah Stoperce, Nova štifta, Malovce in Spodnja Sečova.

(† Božidar Kurboš), c. k. poštni uradnik pri c. k. poštnem in brzojavnem ravnanstvu v Gradcu, izdihnil je dne 15. t. m. v Malinedelji pri Kocbekovih, po dolgi bolezni, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, svojo blago dušo, še le komaj 28 let star. Pokojni Božidar Kurboš, rodil se je 1867. leta v Selcah sv. rupske fare od posestniških — nepremožnih starišev. Osnovne šole obiskoval je v domači fari, spodnjo-gimnazijo v Mariboru in višjo ali zgornje štiri razrede v Gradcu, kjer je tudi maturo z odliko prestal. Da je bil vedno zasledovan od nemške usode, kakor že sploh vsi značajni in zvesti sini matere Slave, mi ni treba omenjati; tako je vstopil leta 1891 v mariborsko bogoslovje, toda v par dneh pride ostro povelje, takoj bogoslovje zapustiti, s kosarno in vojaško obleko zameniti. Za oprostitev bile so vse prošnje zaman. Po dopolnitvi vojaške dolžnosti, posvetil se je poštni službi, kjer se je vedno odlikoval, dokler ga kruta bolezen ni prisilila zapustiti službo ter iti iskat zdravja. Ker se je blagi pokojnik, še kot dijak četrtega razreda spoznal v Malinedelji z gostoljubno Kosi-jevo obitelji, pozneje Kocbek-ovo in drugimi odličnimi farani, zahajal je toraj ob vsaki priliki k Malinedelji in to kakor je večkrat sam trdil, z največim veseljem. Lansko leto dne 4. avgusta pripeljal se je tudi k nam v Malinedeljo z besedami: „Edino tukaj upam na zdravje ako je še mogoče, in če ne ozdravim, bode mi počitek med Malonedeljčani mnogo slajši, ker počival bodem med zavednim slov. narodom, v mili mi slovenski zemlji.“ Želja se je Božidaru spolnila, toda žal, zadnja in to dne 17. januarja, ko smo zemeljske ostanke z redko slavnostjo izročili slovenski majki zemlji. Malonedeljčani so pa tudi pri tej priliki pokazali, kako znajo ceniti možake učenjake in narodnjake, ter tacega pogreba in tolicege števila udeležencev najstareji ne pomnijo; marsikateri brisal si je oči, rekoč: „Škoda, škoda mladega gospoda.“ Bodi konečno vsem Kocbekovim, kateri so ga vso bolezen, z redko sočutnostjo tolažili in mu prepožrtvovalno stregli do zadnjega dihljeja, pogreb in vse, v najlepšem redu preskrbeli, na tem mestu izrečena najsrčnejša hvala! Tebi blagi Božidar, biser po-

štenosti in značaja, bodi zaželjena slov. zemljica lahka, naj sveti večna ti pamjat!

(**Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici**) priredi v nedeljo dne 9. svečana t. l. popoldan po večernicah v društveni sobi svoj redni občni zbor. Volitev novega odbora, petje in gledališka igra: „Kateri bo?“ Med gledališko igro se bo pela „Kmetška kritika“. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(**Vabilo**) „Leposlovno bralno društvo“ pri Malinedelji bode imelo v nedeljo t. j. dne 9. svečana v šoli svoj redni občni zbor s sledečim sporedom: a) Pozdrav g. predsednika; b) poročilo g. tajnika; c) volitev novega odbora; d) vstop v društvo in vplačevanje udnine; e) razni nasveti. Začetek ob polu 4. uri popoldne. K zborovanju vabi vsakega odbor.

(**Vabilo**) „Bralno društvo v Podvincih pri Ptuj“ vabi uljudno vse p. n. društvenike in drugo občinstvo, zanimajoče se za razvoj in napredek tega društva, na domačo veselico s petjem in primernimi govori, v nedeljo dne 9. februarja t. l. ob 5. uri popoldne v bralnici gostilne g. Janeza Brusa.

(**Uvoz prašičev**) iz okrajev Lizen, Ljutomer in Ptuj dovoljen je zopet na Spodnje-Avstrijsko.

(**Slovanska čitalnica v Mariboru**), vabi na veliki koncert in sijajni ples, dne 2. svečana 1896, v prostorih „Gambrinushalle“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina: Za neude 1 gld. za osebo, 1 gld. 50 kr. za obitelj 3 oseb. Za ude 1 krono za osebo, 1 gld. za obitelj.

(**Štajerske Raiffeisenove posojilnice**) Deželni odbor poroča zbornici, koliko je storil za pospeh teh posojilnic. Poročilo je v obče tako suho, kakor so njegovi vspehi majhni. Na Spodnjem Štajerskem ima deželni odbor prav za prav le eno Raiffeisenovo posojilnico, namreč na Bizeljškem, kateri je poslal 3000 gld. 3% posojila. Naj bi rajše dovolil jej, da sme slovensko uradovati, potlej bode posojilnica denar že doma našla. — Sicer pa deželni odbor nekoliko že sam prevede, da čisto z nemškim poslovanjem pri nas ne bode šlo. Zato je dal svoja pravila posloveniti. Toda precej pozno je že to! Zakaj ni celega svojega nemškega navodila že prej dal posloveniti, kakor se mu je svetovalo? — Da bi lože denar dobivale njegove posojilnice, posredoval je, da bode eskomptna banka v Gradcu ga sprejemala od močnejših zavodov in ga oddajala slabjšim. — No, slovenske posojilnice si bodo pa same v tej zadevi pomagale.

(**Vremensko poročilo**) Slovenske pokrajine imajo letos ugodno zimo. Po Spodnjem Štajerskem in Dolenjskem je večinoma kopno, ali pa je čisto malo snega, 1—5 cm; tudi po Gorenjskem ga ni več ali celo manj, na Notranjskem pa nekoliko več, na Primorskem skoro nič. Drugod v Avstriji ga je od 11. do 18. t. m. precej padlo, osobito po srednjih in severnih Alpah. Sicer ga je pa letos na jugu Evrope veliko, osobito na Grškem. Suho in ne preveč mrzlo vreme (največ do 8° C) se vjema z visokim barometer-skim stanjem (755—760 mm v srednji Savski dolini). — Zato so po nekaterih krajih že ta mesec kopali nove vinograde in rezali trte.

(**Velikonemška demonstracija v Gradcu**) Da štajerski Nemci prirede kako protiavstrijsko rogovljenje, tega smo že tako vajeni, da bi se čudili, ko bi to jedenkrat ob kaki priložnosti opustili. Njih listi so sedaj ob petindvajsetletnici nemškega cesarstva priobčili take članke, kakor bi Avstrija bila le že poddržava nemške države. V Gradcu so pa štajerski Velikonemci imeli naduto slavnost. Upokojeni profesor Avrelj Polzer imel je slavnostni govor, v katerem je na nezasišan način grdil Avstrijo in hvalisal Prusijo, izražal veselje, da je Avstrija zgubila, Prusija pa dobila v roke Nemcev. Policijskemu komisarju Papežu je naposled le bilo preveč in je shod razpustil. Velikonemci so zaradi tega neznansko jezni, njih jeza je tem večja, ker jim je veselje skazil Slovenec Papež. V deželnem zboru so zaradi razpusta njih shoda interpelovali. Namestnik jim je odgovoril, da vlada ne more dopuščati shodov, na katerih se ne izraža avstrijsko domoljubje. Proti razpustu shoda so se seveda tudi pritožili.

(**Letni zbor izvanakad. podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gradcu**) bode v ponde

ljek 10. februarja 1896. Vspored: 1. Poročilo načelnštva. 2. Volitev načelnštva. 3. Volitev zastopnikov za veliko skupščino. 4. Želje in nasveti udov. Prosta zabava s prijaznim sodelovanjem hrvatsko-slovenskega tamburaškega in pevskega zbora pod vodstvom gosp. drd. med. Fr. Ivkanca. Lokal: Puntigamer Sale. Začetek ob 8. uri zvečer. Gosti dobro došli. Odbor.

(**„Graško učiteljsko društvo“**) ni prosto-voljno izstopilo iz „Lehrerbunda“, kakor je zagnil „Domovina“ poročala, nego bilo je zavoljo svoje politične in stanovske nestrpnosti moralno izbačeno. — Pri glavnem zboru „Lehrerbunda“ 1. 1895. se je tudi tega društva nemškonacionalen organ „Pedag. Zeitschrift“ kot glasilo „Lehrerbunda“ zavrglo ter tako Gračanom dala največja moralna brca. „Lehrerbund“ postopa nekaj let sem nepristransko (saj sedita v njegovem odboru tudi 2 odlična Slovenca (ravnatelj H. Schreiner in nadučitelj Fr. Praprotnik) ter se krepko potegujeta za skupne koristi vsega štajerskega učiteljstva. Tej vzajemnosti se imamo tudi zahvaliti, da se je lani naše gmotno stanje saj nekoliko zboljšalo, odpravil se je IV. plačilni razred, pomaknilo nekaj šol iz III. v II. plač. razred, imenovali se že 10 let službujoči podučitelji izvanredno v učitelje itd. Ako bomo postopali še nadalje složno, upati smemo še lepših uspehov. Gračanom pa „srečno pot!“ — Čudno je le, da je še marsikateri naroden učitelj na njih list naročen, da najdemo nekatere celo med sotrudniki, med tem ko jih pri slov. ped. listih zastoni iščemo!“ Toliko v pojasnilo!

Druge slovenske novice.

(**Iz kranjskega deželnega zbora**) V osmi seji sta poslanca dr. Tavčar in Povše utemeljevala svoja predloga glede obnove pogodb z Ogersko. Oba predlagatelja sta razglasila, da je sedanja pogodba le v korist Ogerske, in da bi za Avstrijo bila velika škoda, ako bi ostala še dalje v veljavi. — Poslanec Klun je pa utemeljeval svoj predlog glede pridruženja Žumbrega in Marijinega Dola Kranjski. Dokazoval je, da je žumberski okoliš bil vedno del kranjske dežele in se ga je Ogerska polastila le vsled popustljivosti z naše strani. — Podpornemu društvu za izpuščene kaznjence na Kranjskem se je dovolilo 50 gld. — Odbila se je prošnja črnomaljskega mesta, da bi se mu odpisalo 4890 gld. še ne poplačanega posojila, katero je bilo vzelo, ko je zidalo šolo. Potem se je rešilo še nekaj drugih prošenj. — Dne 28. januarja je po daljši debati deželni zbor sklenil, da se tudi na Kranjskem odpravi prisilna legalizacija za zemljknižne vloge do 100 gld., kakor je to že dovoljeno v večini drugih avstrijskih kronovinah. To je nekoliko posledica uspehov katoliške stranke pri volitvah.

(**Iz koroškega deželnega zbora**) V sedmi seji se je sklenilo, da se naroči deželnemu odboru, naj poizveduje in presoja, kako bi se mogli za starost preskrbeti občinski tajniki. Razprave v tej stvari se je udeležilo več govornikov. Poslanec Kiršner je predlagal, naj tudi država kaj stori za občinske tajnike, ker imajo občine obilo troškov v prenesenem delokrogu za državo. Deželni predsednik je na to odgovarjal, da zabavljal na občine, da v lastnem delokrogu ničesa ne delajo. To zabavljanje so pa vsi poslanci mirno trpeli, četudi je mej njimi več županov. — V osmi seji je mej drugim sprejel predlog glede pokojnine za diurniste deželnega odbora. Po poteku 10 let bodo dobivali četrtno, potem pa za vsako desetletje zopet jedno četrtno svoje plače. Poslanec Hibler je predlagal, naj se vlada naprosi, da predloži državnemu zboru načrt zakona o zavarovanju zasebnih uradnikov in delavcev. — V deseti seji se je deželni zbor največ bavil s cestnimi in uradnimi stvarmi. Dovolilo se je pa 200 gld., da se dva mojstra s Koroškega udeležita nameravanega učnega tečaja na Dunaji. Poslanec Huber je utemeljeval svoj predlog, naj se skupno z deželnimi odbori drugih dežel vlada naprosi, da prodajajo namesto sedanje živinske soli belo sol brez primesi, najmanj za toliko ceneje, kolikor stane primes. Primes stane za cent 1 gld. 70 kr. Na Lichtensteinskem prodajajo avstrijsko sol po 2 gld. 10

kr. cent, na Koroškem pa po 8 gld. 70 kr. Predlog se je izročil gospodarskemu odseku. — V deseti seji je deželni zbor vzel na znanje poročilo o nameravani zgradbi lokalnih železnic. Pri tej priložnosti se je pa že videlo, da je naudušenje za lokalne železnice mej poslanci se že precej ohladilo. Deželni zbor je odklonil prošnjo koroških učiteljic za povišanje plače. Dr. Steinwender je interpeloval zaradi prepovedi okr. šolsk. sveta v Špitalu učiteljem, da ne smejo pisati v druge kakor v strokovne liste in da ob nedeljah in praznikih brez dovoljenja okr. šolsk. sveta nikamor ne smejo. Prvo nasprotuje državnim osnovnim zakonom, drugo ni utemeljeno v nobenem zakonu.

(**Iz isterskega deželnega zbora**) izstopili so slovanski poslanci, ker je italijanska večina vse njih želje le prezirala. Če so stavili kak predlog, ga deželni glavar ni postavil na dnevni red, ker ni bil pisan v italijanščini. Če so stavili kako interpelacijo, se je prevela in v italijanščini prečitala. Vladni zastopnik se pa tudi ni več upal ali pa ni hotel besedice ziniti v slovanski in je na interpelacije slovanskih poslancev odgovarjal v italijanščini. Ko je pa italijanska večina razveljavila še volitev poslancev Jenkota in Mandiča, ki sta oba bila voljena z veliko večino in je celo vladni zastopnik zatrjeval, da se je volitev popolnoma pravilno vršila, so slovanski poslanci spoznali, da jim ne kaže družega, kakor ostaviti deželni zbor. Naznanili so pa v spomenici grofu Badenju vse krivice, ki so se jim godile v deželnem zboru. Dunajska vlada baje ne misli mirno gledati počenjanje Italijanov. Rinaldinju se je baje omajal stol in vlada ima že zbranega mu namestnika. Govori se, da pride za namestnika v Trst dvorni svetnik Giovanelli, ki je dosedaj bil vodja namestniškega oddelka v Tridentu.

(**Goriški deželni zbor**) V goriškem deželnem zboru so italijanski poslanci stavili do vlade vprašanje, ako je voljna osnovati italijansko vseučilišče v Trstu. Poleg tega so pa italijanski in slovanski poslanci v zadnjih sejah stavili do vlade več interpelacij radi slovenske šole. Italijanski poslanci so se pritoževali v interpelacijah, da vlada mesto goriško tako priganja, da morajo hiteti z osnovo slovenske šole. Slovenski poslanci so pa vlado vprašali, kaj misli storiti, ker je mesto odkazalo tako neugodno posloplje za slovensko šolo in kako misli preskrbeti za pouk onih slovenskih otrok, katerih štiri učne moči ne morejo poučevati.

(**Iz Ljubljane**) se nam poroča: Dne 29. januarja je bilo v Ljubljani, v poslopji „Tonhalle“, zborovanje Salezijanskih sotrudnikov, ki namestavajo po načinu, kakor dr. Bosko v Turinu, osnovati v Ljubljani zavod, v katerem se bodo izgubljeni učili raznih rokodelstev in nekateri bodo študirali za misijonarje. Nov slovenski časnik bodo tiskali Salezijanci v Turinu.

(**Ljubljanski mestni zbor**) je v poslednji seji minuli teden odobril načrt za uravnavo mesta. Po tem načrtu je odrejenih 160 ulic. Izvolil je komisijo iz petih mestnih odbornikov in dveh magistratnih uradnikov, ki se bodo pogajali s posestniki ob odkupu zemljišč, ki so potrebna za uravnavo mesta.

(**Razlastitvenega zakona**) za ljubljansko mesto, katerega je bil sklenil deželni zbor, cesar ni potrdil. V stavbenem redu, katerega je predložila vlada kranjskemu deželnemu zboru, je sicer nekaj določb o tej stvari, a vendar ne zadosti za urejenje mesta. Bati se je, da se pokažejo velike težave pri nakupovanju potrebnih zemljišč.

(**Pri občinski volitvi v Škofji Loki**) na Gorenjskem je zmagala slovenska stranka, a tudi tukaj ni brez prepira in vlada že običajni kranjski razpor.

(**Pretep**) Dne 14. t. m. se je vnel prepir mej nekim posetnikom in nekim dninarjem v gostilni Dolenčevi v Zmuncu pri Škofji Loki na Gorenjskem. Dninar je posestnika smrtno ranil. Zločinca so že zaprli.

(**Iz Kranjskegore**) Notar g. Vincenc Kolšek, premeščen je iz Kranjskegore v Idrijo.

(**Slovensko posojilništvo leta 1895**) Posojilnica v Radečah je izdala že računski zaključek za lansko leto, t. j. za svoje drugo upravno

leto. Obširnemu in natančnemu opravičnemu poročilu in preglednemu računskemu sklepu povzamemo, da je imela ta mlada denarna zadruga že v svojem drugem poslovnem letu 133.963 gld. prometa, 563 gld. čistega dobička in 827 gld. reserve. — Okrajna posojilnica v Krškem je tudi že priobčila svoj račun, ki kaže 804 gld. čistega dobička in 3930 gld. prihranjene zaloge.

(**Krška kmetijska podružnica**) ima v nedeljo, 2. februarja popoldne ob 3. uri shod na Bučki. Govorilo se bode o trtoje in o živinoreji. Tudi glavna družba pošlje svoje zastopnike.

(**Iz Cerkelj pri Krškem**) se nam poroča o mnogobrojni udeležbi občnega shoda kmetijske podružnice krške v nedeljo 26. t. m., pri katerem sta kmetom govorila Romih in Lapajne o pospeševanju trtoje, osobito o pomočkih, katere dajejo v to svrhu država in dežela, krška kmetijska podružnica s pomočjo kranjske hranilnice. Priporočila sta tudi sredstvo za izboljšanje živinoreje in o tem, koliko se da storiti pri letošnjem pregledovanju katastra, da bi se od zemljišč ne pobiral previsok gruntni davek, ker so zlasti njive in travniki ob dolnji Krki previsoko cenjeni.

(**Iz Idrije.**) (Raznotero.) Čudno presenečena bila sta dva rudarja, ko sta šla v ponedeljek dne 20. t. m. ob tretji uri na delo, kajti na šolski ograji zapazila sta čudno prikazen, komaj človeku podobno. Neki malevredni fantini bili so svojega tovariša, ker jim menda ni bil po godu, prvič z desko po glavi ogreli, potem iz suknje slekli, ter ga med železne droge (ograje) za noge obesili, tako da je siromak moral cele tri ure med zemljo in nebom z glavo navzdol, premišljevati svoj položaj. Na vso srečo sta prišla še pravočasno omenjena rudarja ter ga rešila neprijetnih muk. Vdeleženci bodo se morali pri sodnji zagovarjati. — Kot dodatek k dopisu iz Idrije „Mladi tatje“ sledeče poročilo: Kakor čujem bili so stariši štirih mladih tatov, pri obravnavi obsojeni na povrnitev storjene škode, in sicer vsak na 25 gld. in te štirji dečki tudi vsak na 6 dni zapora. — V ponedeljek 27. t. m. umrl je učitelj tukajšne c. kr. ljudske šole, gosp. Ivan Pleško. — Tukajšno politično društvo „Jednako-pravnost“ imelo je 18. t. m. izredni občni zbor, in se je sočasno osnoval posebni odsek za „Obrtno podporno društvo“. Društveniki bodo plačevali po 20 kr. na mesec, ter bodo imeli po preteku enega leta pravice za društveno podporo, katera se bode dala bolnim, ki bodo več kot teden dni za delo nerabni, po 2 gld. na teden. Vsak dobromisleči mora biti z ustanovitvijo tega društva zadovoljen, ker je razven dobrega namena tudi dobro sredstvo proti socializmu. Govori se tudi, da se je društvo izreklo za poslanca, koji bi naj bil preč. g. A. Koblar.

(**Žandarmerijska statistika.**) Pri žandarmerijskem štabu na Kranjskem je jeden major kot poveljnik, 1 ritmojster-računovodja in 4 stražmojstri, pri službenih oddelkih so 1 ritmojster, dva poročnika, 11 stražmojstrov, 60 četovodij in 205 žandarmov. Vseh žandarmerijskih postaj je 72. Jeden žandar ima varovati 1807 ljudi.

(**Podpore vinogradnikom.**) Z Dolenjskega se nam poroča: Deželni zbor kranjski je dovolil za brezobrestna posojila vinogradnikom, kateri delajo nove vinograde, le 20.000 gld. Toliko bode torej tudi vlada dala. Ali to bode za celo deželo vse premalo, če se pomisli, da so na Kranjskem že skoro vsi vinogradi uničeni, da v nekaterih sodnih okrajih ni kar nič vinogradov več, kakor n. pr. v kostanjeviškem, metliškem, črnomalskem okraji itd. Koliko pa stanejo novi vinogradi, to je posebno dobro v deželnem zboru razložil poslanec Schweiger. Čudimo se, kako da vlada in deželni odbor nista več podpor predlagala, ki je nam dobro znano, da se je pri enem samem okrajnem glavarstvu, namreč v Krškem vložilo za brezobrestna posojila prošnji, v katerih žele več ali manj silno potrebni vinogradniki dobiti za blizo 100.000 gld. brezobrestnih posojil. — Krška kmetijska posojilnica je radi tega prošnje za zvišanje predložila naravnost deželnemu zboru.

(**Slovenščina na beljaški gimnaziji.**) Profesor Lendovšek še sedaj ni dobil naslednika, dasi je že pol leta minulo kar je umrl. Sedaj začasno slovenščino poučuje gimnazijski učitelj Skarbina, ki pa o slovenščini dosti več ne ra-

zume, kakor se je naučil od matere Slovenske. To pa pač ne zadošča za profesorja slovenščine na gimnaziji. Seveda koroški deželni šolski svet se tudi za vso stvar nič ne briga, ker po njegovem mnenju slovenščina ni potrebna.

(**Koroški deželni predsednik in pa deželni šolski nadzornik v zadregi.**) V deželnem šolskem svetu se je že razgovarjalo o tem, da bi se vpeljal veronauk kot obvezni predmet na celovski višji realki. Temu sta pa odločno oporekala deželni predsednik Schmied-Zabierow in deželni šolski nadzornik dr. Gobanc. V deželnem zboru je pa odklonila liberalna večina dotični predlog knezoškofa celovškega. Nepričakovano pa pošlje učno ministerstvo predloge, da se uvede obvezni nauk veronauka na treh višjih razredih realke. Deželni predsednik in deželni šolski nadzornik bodeta morala zagovarjati predlog v dež. zboru, kateri sta prej pobijala v dež. šolskem svetu, ali pa odstopiti. Slovenci bi bili najbolj veseli, ko bi se za poslednje odločila.

(**Samoumor.**) V saboto dne 18. t. m. je skočil blizu Miramara v morje stavbinski podjetnik Filip Badrich. Povod samoumora je to, da se je podrla hiša, katero je zidal v Reki in je pri tem se več ljudi ponesrečilo.

(**Poitiljančevanje imen.**) Uradi na Primorskem radi pišejo slevenska imena z italijanskim pravopisom. Tako dela tudi tržaška bolnica. Tako pokvarjena imena rabi v dopisih slovenskim občinam kadar gre za pristojnost kake osebe. Nekatera županstva na Krasu so pa že našla sredstvo, da uče gospode v bolnici pravilno pisati imena. Zavračajo namreč pristojnost vseh takih oseb, katerih imena niso pravilno pisana.

Druge avstrijske novice.

(**Češki deželni zbor.**) Poslanec Richter je predlagal, naj se upelje prevrednjava za zemljišne dolgove. — Bareuther in Sokol sta predlagala, naj se vlada naprosi, da razveljavi ukaze, kateri so se izdali pod Kiekmannse-egovo vlado glede političnih pravic uradnikov in učiteljev. Poslanec Pacak je stavil predlog, kako naj se izvede narodna enakopravnost na Češkem. Po vsem Češkem naj občinski, deželni in državni uradi rešujejo vloge v tistem jeziku v katerem so pisane. Od deželnih in državnih uradnikov naj se zahteva znanje obeh deželnih jezikov.

(**Gališki deželni zbor.**) Rusinski poslanec Barvinski je predlagal, da na vseh galiških gimnazijah bodita poljščina in rusinščina obvezna predmeta, in da se vpeljejo učni tečajji v rusinščini. Poslanec Vahnjanin je predlagal, naj se na poljski gimnaziji v Stanislavu osnuje rusinska paralelka. Vsi ti predlogi so se jednoglasno izročili odseku. — Deželni zbor je sklenil spomenico, naj se osnuje v Levovu rusinska gimnazija; v Tarnovu, Jaroslavu in Striju pa realke. Zbor se je izrekel, da bi se po galiških srednjih šolah vpeljala deželna zgodovina kot učni predmet, zboljšale plače srednješolskim učiteljem in pomnožile štipendije za tiste, ki se na visokih šolah pripravljajo za učitelje na srednjih šolah.

(**Državni zbor**) se snide še le 18. februarja. V prvi ali v drugi seji nam bode predložil grof Badeni volilno reformo. Mej proračunsko debato bode odsek že vladno predlogo pretresel in pomladi že pride nov volilni red v zbornici na vrsto.

(**Državno sodišče**) je odklonilo pritožbo dr. Luegerja in tovarišev proti razpustu dunajskega mestnega zastopa. Sodišče se je izreklo, da ni pristojno o tem soditi.

(**Namestnikom češkim**) je imenovan grof Couvenhove, dosedanji deželni predsednik v Šleziji. Vešč je obeh deželnih jezikov. Ker je bil podpredsednik namestništva v Pragi, pozna tudi razmere v deželi. Sicer pa ne pripada nobeni stranki in se bode ravnal po navodilih ministerkega predsednika.

(**Rezervni častniki in velikonemštvo.**) V velikonemških krogih vlada grozna jeza, ker vojaški krogi mislijo, da se velikonemštvo ne vjema s častjo avstrijskega častnika. V Olmucu je neki rezervni častnik podpisal vabilo za slavnost povodom Bismarkove osemdesetletnice in v Opavi sta pa dva rezervna častnika sodelovala pri pripravah za jednako slavnost. Vojaško častno sodišče se je pa izreklo, da vsi trije iz-

gubijo častniško dostojanstvo. Velikonemški listi v tem vidijo preganjanje nemštva.

(**V Zagrebu**) se je vstrelil prvi podžupan Milan Stanković. Uzrok samoumora so baje slabe denarne razmere.

(**Slovaški otroci po madjarskih varovalnicah.**) Znano je, da Madjari sprejemljejo od ubožnejših starišev otroke v svoje varovalnice, da jih ondu potujčijo. Večkrat oblastva celo s šole jemlje otroke. Neka Madjarka, ki še ni zgubila vsega čuvstva pravičnosti, pa jako neugodno piše o teh varovalnicah. Ti zavodi so prave otroške ječe, v katerih umira na stotine otrok. Po njih vlada prav ciganska nesnaga. Ogerska vlada vse to dobro ve, a je zadovoljna, da se otroci potujčujejo.

Ogled po širnem svetu.

(**Trodržavna zveza.**) Drugo leto poteče čas, za kateri je sklenena zveza med Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Vrše se neki že pogajanja, da bi se ta zveza obnovila. To baje posebno želi Italija, ki se ne čuti več varno sama.

(**Bolgarski knez Ferdinand**) poklonil se je svetemu očetu v Rimu, da bi sprosil dovoljenje, da prestopi njegov sin Boris k pravoslavni veri. Sv. oče, kakor tudi glavni tajnik kardinal Rampolla, povedala sta, da to ne dopušča cerkev.

(**Stambulova umor.**) V sredi februarja se začne v Sredcu sodnja obravnava zaradi umora bivšega bolgarskega ministerskega predsednika Štefana Stambulova.

(**Predsednik nemškega državnega zbora.**) Buol tudi ni posebno navdušen za zjedinjeno Nemčijo. Ko se je zopet sešel državni zbor, ni niti z besedo omenil slavnosti 25 letnice nemške države. Cesarju Viljemu seveda to ni po volji.

(**Nasprotje mej Francijo in papežem.**) Ko je bil zadnjič pri papežu v avdienci francoski veleposlanik v Vatikanu, mu je sv. oče toževal, kako se cerkev v Franciji zatira. Veleposlanik je ves pogovor poročil francoski vladi. Ministru vnanjih stvari pa ni ugajalo, da se je francoski veleposlanik s papežem spustil v pogovor o francoskih notranjih stvareh in ga je zatorej odpoklical iz Rima.

(**Italijani v Afriki.**) Italijanska vojska je zgubila utrdbo Mahale. Podpolkovnik Galliano v tej trdnjavi je bil že v največji zadregi. K sreči so mu Abesinci dovolili, da sme oditi s svojimi vojaki in orožjem. V Italiji so pa že zaradi tega tako veseli, kakor bi bili kako zmago pridobili, ne pa trdnjave zgubili. Abesinci se pa v tem pogajajo s Sudanci, da skupno napadejo Italijane.

(**Vstaja na Kubi**) dela razne sitnosti Španjski. Menjajo generale, pošiljajo denar in vojake, pa vse zaman. Morda pridejo do prepričanja o reku: „Vsakemu svoje!“

Dopisi.

(**Iz Savinjske doline.**) Na dan Sv. treh kraljev nam je priredila žalska požarna bramba lep zabaven večer, ki je prekosil vse jednake žalske veselice.

Prostorna, nalašč za ta namen prirejena dvorana, katero je gosp. Širca blagodušno prepustil, je bila okusno okrašena z zelenim smrečjem, raznimi zastavicami, draperijami in znaki gasilnega društva. Ob določenem času se je začelo zbirati odlično občinstvo iz trga in bližnjih krajev, in kmalu je bila dvorana dubkom polna.

Prva točka je bila gledališka predstava „Dobro jutro“, katero so žalski diletanti uprizorili povsem povoljno. Igra je bila dobro naučena in vajena, predstava celotno okrožena in je tekla gladko. Z zanimanjem je sledilo občinstvo razvitku igre in priznati moramo, da nas je predstava popolnoma zadovoljila. Žalske diletante smo videli že večkrat in prepričali smo se, da vrlo napredujejo. Da bodo igre v prihodnje še dovršenejše, nočemo danes vse vprek hvaliti kakor je to navada pri diletantskih odrih.

Po tej točki je zapel znani baritonist, g. dr. Bela Stuhec, dovršeno dve Aškercovi baladi: „Poroka“ in „Poslednje pismo“. Pri priznanem pevcu bi bila vsa hvala odveč, saj ve vsakdo, kako poje naš Stuhec! Omeniti pa hočemo novega skladatelja, ki se skriva za imenom „Risto Slavin“, gosp. stotnika Š. in mu izrekamo iskreno zahvalo, da nam je podaril dve

tako lepi skladbi. Upamo da jih dobimo v tisku in da jima bo sledilo še več drugih! Spremljevanje na glasoviru je preskrbel z znano spretnostjo in dovršenostjo gosp. A. Arzenšek, učitelj glasovirja v Celji.

Prišla je tretja točka. Zavesa se vzdigne, in pred nami še je prikazal zares diven prizor — lepa skupina šentpavelskih tamburašev v rudečih čepicah, dame pa še v ukusnih oblekah. Občinstvo je z živahnim ploskanjem in glasnimi „živio“-klici sprejelo vrle tamburaše. Na to so udarjali natančno in s fino dovršenostjo celo vrsto mičnih komadov, med katerimi so najbolj ugajali „Karišik“, venec hrvatskih pesmi, „Danes tukaj, jutri tam“, in „Pridi Gorenjc“, katerega je cel zbor tudi zapel.

Glasno odobravanje po vsakem komadu in zlasti, ko je pala zavesa, izražal je zadovoljstvo občinstva nad toli lepim užitkom. Šentpavličani so lahko ponosni na svoje tamburaše! — Upamo, da čujemo kmalu tudi žalske tamburaše in morda kdaj združene šentpavelske in žalske.

Nazadnje je zapel domači čveterospev dva lepa komada in žel zanja obilno pohvalo.

Gospod župan Jos. Širca se je zahvalil v imenu požarne brambе za mnogobrojno udeležbo, mi pa smo zapustili dvorano z mislijo, da pridemo k takemu večeru vselej z veseljem. Torej, vrli žalski diletantje, le kmalu zopet kako predstavo, in gotovo ne bode nobeden izostal.

Novacerkev. (Božičnica šolske mladine.) Dne 6. prosinca t. l. zbralo se je popoldne koj po večernicah mnogo tukajšnjih prebivalcev s svojo mladino. Radovedno so popraševali kaj je božično drevesce! Ko so se odprle vrata šolske veže, vstopi najprej šolska mladina in za njo odrašeni ljudje v šolsko izbo. Vsi so začujeno gledali kaj mično okinčano do stropa segajoče smrekovo drevesce, ki je pozdravljalo prišlece, se svojo krasoto. Plaval je v morju lučic, njegove vejice so se šibile pod težo navesenih sladkarij in nakitov.

Ko se je prvo začujenje občinstva poleglo, stopil je na oder nadučitelj Fr. Leskovar ter razkladal pomen te veselice, da vlada v tem času povsod veselje; v to svrhu se je tudi šolski mladini omislilo drevesce, da bi jim bilo v spodbudo do marljivega učenja, kajti vsak delavec zasluži primerne plačila. In s tem veseljem tudi marljivi mladini pokaže radost starišev in učiteljev da cenijo vztrajnost majhnih ljudi do njihovega delovanja. Naj bo ta veselica tudi malomarnem klic, da podvojijo svoje moči in naj se marljiveje poprimejo dela. Ako bode mladina vredna, se bodo enake ali vsaj slične veselice večkrat prirejemale. Tudi vrlim starišem je prigovarjal na srce, naj podpirajo šolo, saj vidijo, da so otroci tukaj dobro shranjeni, da se vadijo poštenja in si vezbajo svoje male duševne moči. Kaj je pa lepšega in častnejšega za vsako rodbino in vsako župnijo, kakor da ima lepovedno mladino; če bi bilo povsod tako, bi pač ljudstvo lahko zadovoljneje in mirneje gledalo v prihodnost.

Po dokončanem nagovoru zapela je šolska mladež „Cesarsko pesem“. Zdaj pa so nastopili štirje učenci, 2 deklici in 2 dečka, ter so igrali božično igrice „Na božični večer“, ktero je v to svrhu spisal g. Fr. Zidar. Ganljivo je bilo videti majhno deklico, ki je govorila o rojstvu Detetovem, ki je kleče z vzdignjenimi ročicami molila k novorojenemu nebeškemu Sinu. Mnogo odrašenim so stopile solze v oči. — Za to igrice se je vpriporila druga predstava: „Kdor ne uboga, tepe ga nadloga“ spisal J. Štrukelj. Igrali so 3 dečki, gospodč. M. Leinfellnerjeva (mati) in g. Fr. Zidar (oče). Igra je s svojimi poučljivim jedrom kaj primerna za mladino, vrh tega pa je s svojo dovtipnostjo, ki igra v otročjih ulogah, povzročila dokaj smeja. Ljudstvo je kar iznenadjeno gledalo predstavo. — Le prehitro ste minili predstavi; navzoči bi bili radi še dalje gledali. A žalibog da je bil prostov pretesen, kajti zmiraj je vrelo mnogo občinstva v sobo, tako, da je bila čisto natlačena.

Še v veži, da celo pred šolskim poslopjem so stali ljudje, ter radovedni nategovali ušesa, kaj pač neki počnejo v šolski sobi.

Ko ste bili predstavi dokončani, stopil je na oder pred. gosp. kanonik dr. Lav. Gregorec,

državni poslanec, ud okr. šolskega sveta itd. V jednatih besedah se je zahvalil učiteljstvu tega učnega zavoda za trud, kojega je imelo s prirejevanjem te veselice, dobrotnikom, ki so z velikodušnimi darovi pripomogli, da se je mladina tudi obdarovala. Priporočal je občinstvu šolo, naj jo podpira, saj tukaj je njih mladina najboljše obvarovana. — Z veseljem zadovoljenjem zremo v duhu iste trenutke, koje smo preživeli v krogu nedolžne mladine.

Da se je pa vse tako sijajno obnesti zamoglo, gre tudi hvala vam cenjeni stariši in dobrotniki otrok. Mnogo vas je radodarnih rok priletelo na pomoč ter z denarnimi podporami omogočilo nakupilo različnih stvari, s kojimi smo otroke obdarovali. Obdarovanih je bilo 35 z obutjem in obleko. Posebno so se odlikovali z večjimi prispevki pred. g. kanonik dr. Lav. Gregorec, č. g. kaplan Šelih, g. Zabukovšek, usnjari v Lembergu, g. župan Pinter, g. Križan, oskrbnik graščine v Socki, trgovec Šohar in mnogi drugi.

Končam z navdušenim klicem: Bog vas ohrani cenjeni podporniki, bodite šoli vedno naklonjeni, kakor ste pokazali pri tej priliki, da bo svet zvedel, da Novocerkovčani cenite šolo, da hočete biti ponosni na domače šole, v kateri vidite vspehe. Srečna mladina, ki ima take stariše, ki jo radi v šolo pošiljajo, v šolo v kateri se nauči najkoristnejšega za življenje: omikanosti, poštenosti in krepkega duha.

Bog živi dobrotnike naše mile mladine!

Narodno-gospodarske novice.

Dokaz zmožnosti.

Pred božičnimi prazniki predložil je trgovski minister državnemu zboru načrt zakona, s katerim se preminja sedanji obrtni red. Obrtniki raznih dežel so že dolgo zahtevali tako spremembo, ker velike fabrike preveč tlačijo rokodelstvo. Tako se je na Dunaji osnovalo veliko podjetje, „Velika tovarna“ imenovano, kjer izdelujejo moško in žensko obleko, čevlje in klobuke, solčnike in dežnike, rokavice in nogavice itd. in vse te stvari prodajajo. To podjetje je ugonobilo več samostojnih krojačev, čevljarjev, rokavičarjev, klobučarjev, šivilj itd. Denar za to podjetje dali so baje belgijski bogataši. Priporočali so to podjetje tudi s tem, da je podjetje v poštenih katoliških rokah. Seveda je to le slepilo, kajti zadaj se pa skriva kdo ve koliko židovskih bogatinov kot tihi sodružniki.

Naravno je, da so obrtniki želeli in prosili, da bi se taka podjetja preprečila. Taka podjetja so le mogoča, ker obrtni zakon dopušča, da smejo tisti, ki imajo nad 20 delavcev ali delajo z masinami (vodno, parno, plinovo ali električno silo), vsako rokodelstvo izvrševati brez dokaza zmožnosti. Kar vzamejo delovodje in delavce, pa izdelujejo. Pri tem pa še niso razmerno tako obdačeni, kakor bi morali biti po svojih dohodkih. Rokodelci so zatoraj zahtevali, naj se tudi od taistih podjetnikov samih zahteva dokaz zmožnosti in sicer od gospodarjev, ne pa od delovodij. Marsikateri bi se potem desetkrat premislil, predno bi se šel obrta učiti, da bi mogel potem ga kedaj začeti. V podobnem zmislu so se izrekli pri obrtni enketi na Dunaji skoro vsi odposlanci in zatoraj smo pričakovali, da se bode oziralo na te izjave; a motili smo se. Prav nič tacega ne najdemo v predloženi predlogi. V pridejanem pojasnilu se pa še pravi, da se na izraženo željo ni oziralo, ker je posel tovarnarja pri obrtu, pri delu z več delavci drugačen kot pa posel malega obrtnika. On namreč sam ne dela, toraj mu tudi dokaza zmožnosti ni treba. Iz tega je vidno, da pri vladi nečejo razumeti pomena dokaza zmožnosti. Rokodelci ga ne zahtevajo zaradi tega, da vsakdo dokaže, da obrti toliko zna, da jo zamore opravljati, temveč zaradi tega, da se ne mešajo v rokodelstvo ljudje, ki niso od dotične stroke. Naravnost smešna se pa nam zdi opazka, da skušnja uči, da poleg velikih fabrik tudi izhajajo mali obrtniki. Kdor ima količjak razsodka bode vedel, da mora več čevljarjev propasti, če se osnuje tovarna za čevlje, ki naredi toliko blaga na dan, kakor 30 ali 40 mojstrov.

Nov zakon ima le določbo, da morajo pri trgovskih in komanditnih družbah, ki se hočejo baviti z rokodelstvom, doprinesiti dokaz zmožnosti

vsi člani, kateri imajo pravico družbo zastopati. Ta določba je male vrednosti, ker velja tudi le za mala podjetja, za večja, ki veljajo za tovarne, pa velja popolna prostost. Manjšega pomena so pač tudi določbe, ki določujejo, v koliko more obiskovanje kake obrtne šole nadomestiti dokaz zmožnosti.

Rokodelstva pa tudi ne bode rešila določba, da se v dvomljivih slučajih o dokazu zmožnosti morajo vprašati obrtne zadruga za mnenje, ko vendar oblastvo ne bode niti navezano na to mnenje. Dosedaj so se v taci slučajih za mnenje vprašale trgovske in obrtne zbornice.

Če se hoče rešiti mali obrtni stan, je potrebno, da se določijo tisti obrti, za katere je treba dokaza zmožnosti in v zakonu naštejejo in po tej določbi, da se naj zahteva dokaz zmožnosti, naj se vrši že podjetje v malem ali v velikem. Če se pa s takim podjetjem bavi več združnikov, naj vsi doprinese dokaz zmožnosti. Delniške in druge podobne družbe naj se popolnoma izključijo od taci obrti. Ako se pa to ne stori, ne pomaga noben zakon nič, k večjemu rokodelcem se ž njim nakladajo nove težave.

Za vsa velika podjetja pa dokaza zmožnosti ni treba uvajati, namreč za tista, ki se tako morajo pri sedanjem razvoju tehnike le v velikem in z velikim premoženjem izvrševati. Kako se veliki bogataši mej seboj ujedajo, to državi ni mari, kajti tukaj ne gre za obstanek celih slojev proti volitvi. Bogataš si vedno lahko pomaga, če s tem ne vspeva, pa z drugim; mali rokodelci pa ne more, za to je treba državne pomoči. Vzdržavati mali obrtni stan je državi v korist, kajti več če propade samostojnih obrtnikov, bolj se pomnoži število tisti nemarnežev, ki postajajo nevarni sedanjemu družbinemu in državnemu redu. Dokler ima pomočnik upanje, da se mu bode kedaj kot samostojnemu mojstru bolje godilo, tako dolgo je nedostopen za pogubne nauke socijalnih demokratov.

Koledar.

Sobota (1.) Ignacij (Ognoslav), škof in mučenec. — Nedelja (2.) I. predpepelnična nedelja, Svečnica ali Darovanje Gospodovo. — Ponedeljek (3.) Blaž, škof in mučenec; Oskar, škof. — Torek (4.) Veronika; Andrej Kor.; Evtihij, mučenec. — Sreda (5.) Agata, devica; Japorski mučenci. — Četrtek (6.) Rotija (Dora), devica; Amand škof. — Petek (7.) Romuald, opat; Rihard, kralj. — Zadnji krajec dne 6. ob 1. uri 43 minut popoldne.

Sejmi.

Prvi torek meseca živinjski sejm v Celji. Dne 1. februarja v Jurkloštru in Mariboru. Dne 3. februarja v Admontu, Dobrni, St. Jurji na Ščavnici, Lipnici in Radgoni. Dne 6. februarja v Gornjemgradu, St. Peter pod sv. Gorami in Radgoni za živino.

Loterijske številke.

Gradec 25. januarja 1896: 73, 58, 83, 4, 81
Dunaj „ 38, 37, 64, 3, 49

Dva učenca za ključarsko obrt

išče **Ivan Rebek**, ključar v Celji, Poljske ulice štev. 14. (29) 2—1

Zahvala.

Moj soprog Alojzij Kos bil je zavarovan za slučaj smrti pri zavarovalnici „The Gresham“ v Londonu za 5000 goldinarjev. — Glavni zastopnik te družbe g. Guido Zeschko v Ljubljani, izplačal mi je to svoto takoj, ko sem mu izročila potrebne listine, brez vsacega odbitka. Zato se toplo zahvaljujem tej družbi in jo priporočam za enake slučaje. (28) 1
V Ljubljani, 21. januarja 1896. Ivana Kos.

Hlapec

mlad in učen ter priden, sprejme se z 15. februarjem t. l. pri **Josip Achleitner**-ju peku v Celji, Graške ulice, 5. (30) 2—1

Oznaniło.

Županstvo na Vidmu poleg Krškega naznanja slavnemu občinstvu, da bode odslej za naprej letni živinjski sejm na Vidmu namesto sabote pred angeljsko nedeljo, zmiraj na predpustni ponedeljek. Drugi živinjski sejmi ostanejo nepremisljeni. Županstvo Videm, dne 25. januarja 1896. (25) 1
Jos. Mohorčič, župan.

Hiša na prodaj.

V prijaznem kraju Savinske doline v Gotovljah na prodaj je hiša, zraven je gospodarsko poslopje, njiva s hmeljarnikom in vrt s sadunostnim drevjem. Kdor želi kupiti naj se oglasi pri lastniku **Ant. Cilenšek** v Gotovljah. (26) 3—1

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Naši č. gg. poverjeniki se morajo mnogo truditi, preden naberejo toliko število udov, kolikor jih je štela Mohorjeva družba v zadnjih letih in zlasti ravno v preteklem letu. Potem pa, ko dojdejo vpisovalne pole v Celovec, je mnogo dela, da blagajnik vse zneske vknjiži, vse ude pregleda ter nove zapise v bratovske bukve in na podobice, pole pa uredi za imenik in natisk; a kaj je še dela potem, preden tiskarna ves ogromni imenik dovrši! Da vse to doženemo o pravem času, treba je, da novi in stari udje za goda pristopajo k družbi. Naj se to že zdaj godi, saj ne bo več dolgo, ko po družbenih pravilih nabiro končamo. Do dne 5. sušca je skrajni čas, do katerega imajo gg. poverjeniki doposlati vpisane ude in udnino; kdor se oglasi pozneje, nima pravice do vseh knjig po jednem goldinarju, ampak mora plačati za knjige po pravilih toliko, kakor po knjigarnah in tu veljajo knjige od jednega leta še čez 3 gld. 50 kr.

Zatorej prav lepo prosimo častite naše poverjenike, vse duhovnike in rodoljube, naj ob vsaki ugodni priliki v cerkvi kakor zunaj cerkve zopet svojo zgovorno besedo zastavijo v korist Mohorjeve družbe in njenih udov, da nas letos ne bode nikakor manj, ampak kar mogoče še več od lanskega leta. Seveda bo to marsikje že težko šlo, zakaj v nekaterih župnijah so — hvala Bogu — že na vrhuncu in ne morejo više, a z druge strani je le še dosti krajev, kjer bi se dalo še mnogo udov pridobiti, ako se ljudstvo bolje in večkrat opomni na Mohorjevo družbo ter se jim razloži velike in mnogo-vrstne koristi, ki udom dohajajo iz nje. Gotovo duhovnik in vsak pošten človek z bridkostjo opazuje in ga v srce boli, ko vidi, kako neotesana je tu in tam mladina, včasih še celo starina, in koliko se nahaja pri ljudeh še res prave dušne grdobe. Kaj storiti, kako opomoči? Eden najgotovnejših pomočkov je Mohorjeva družba! Skušaj človeka zanimati za njene knjige, za njih berilo, pa ga boš ali ohranil nepokvarjenega ter ga še više oikal, ali pa mu boš premenil neugodno podobo v tako, da bo zopet človeka dostojna in naposled božja. V to delovati — kdo bi ne hotel, kdor ima srce na pravem mestu: duhovnik za svojo izročeno mu čredo, predstojnik za svoje podložnike, oče in mati za svoje otroke, gospodar za svoje domače ljudi!

Knjige izidejo tiste, kakor so napovedane v „Glasniku družbe sv. Mohorja“ v letošnjem koledarju. Večinoma so tudi že v stavku in deloma v tisku dovršene, le na „Zgodbah sv. pisma“ delujeta najbolj njih marljivi g. pisatelj in potem tiskarna, družbenega koledarja pa se bomo kmalu lotili. Za zadnjo to knjigo prosimo gg. pisatelje še prav mnogih dušnih prispevkov.

Molitvenik „Marija Devica, majnikova kraljica“ se dobi vezan v platno z rdečo obrezo po 40 kr., v usnje z zlato obrezo po 60 kr. doplačila.

Bog nam blagoslovi v novem letu Mohorjevo družbo tako, da bo Slovincem v častno in večno srečo, pa v veliko čast pred svetom! Torej ne nazaj — ampak le naprej!

V Celovcu, dne 16. prosinca 1896. leta.

Odbor.

Hiša z vrtom, v trgu za trgovino ali krčmarijo priležna v najem ali na prodaj. (27) 1

Kje pove uredništvo „Domovine“.

Učenca močnega, telesno dobro razvitega, slovenskega in nemškega jezika zmožnega, ki ima veselje do steklarske obrti, sprejme (21) 3—2

Moric Rauch, steklar v Celji.

Trgovskega učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih starišev sprejme z dnem 1. marca 1896 trgovec mešanega blaga Franc Sušnik v Laporji pošta Slov. Bistrica (W. Feistritz).

(19) 2—2

Franc Sušnik

Dva učenca

s primerno šolsko izobrazbo poštenih starišev, sprejme trgovina (22) 2—2

Končan & Vrečko v Šoštanj.

Št. 2.

Razglas.

Dne 3. svečana t. l. zjutraj ob 8. uri oddalo se bode delo šolskega poslopa v Podgorji po strokah. Delo je proračunjeno na 6800 gld. in sicer:

zidarsko in tesarsko delo	4348 gld. 34 kr.
mizarsko, ključavničarsko, steklarsko, barvarsko in eden del tesarskega dela, kakor tudi železne peči vratica itd.	2175 gld. 66 kr.
lončarsko delo	143 gld. — kr.
pleharsko delo	101 gld. — kr.
slikarsko delo	32 gld. — kr.

Varščine 5%. K dražbi dopuščeni samo postavni kvalifikovane osebe. Dražba bode na lici mesta v Podgorji od 8. do 9. ure.

Krajni šolski svet Zabukovje dne 21. prosinca 1896.

(17) 2—2

Lipovšek.

Med. doktor Hinko Šuklje,

večletni asistent dr. Valente, profesorja porodništva in primarija kirurgije dr. E. Schleimerja, ordinira v Celji, Graška cesta (Grazer-Strasse) št. 15, I. nadstropje, vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in pa od 3.—4. ure popoldne. (154) 10—10

— Naturna slivovka —

domačega pridelka

(24) se dobi 3—1

100 litrov za 55 gld.

Kateri več naroči se

— za 5% cena zniža. —

Pošilja: A. Stefanciosa pri Sv. Florijanu, pošta Rogatec, Stajersko.

LEOP. SCHARNER

— marelar —

Ungarthorgasse — V PRUJI — Ungarthorgasse

Priporoča svojo veliko zalogo

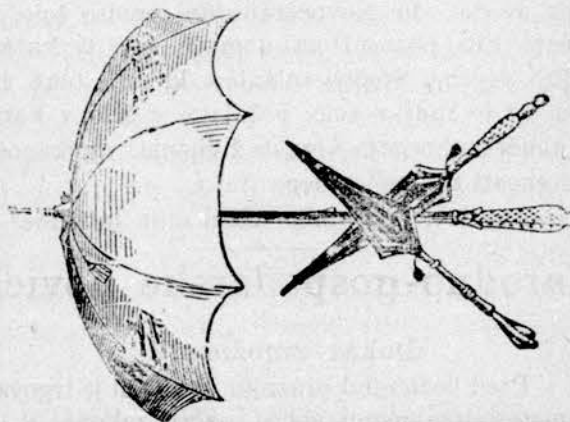
dežnikov in solčnikov

najlepše izpeljave po zelo znižanih cenah.

Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.

Prevzamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje bodisi dežnikov ali solčnikov.

(23) — Svoji k svojim! — 48—1

Ker je letošnji „Dolenjec“ kot najzdravejše kislasto

namizno vino

(Mahrwein) izvrstne letine; priporočam lastni pridelek rumene ali rdečkaste barve po gl. 26., lansko po gl. 24., in Primorsko po gl. 21., laglje po gl. 17 hehtoliter, ter v posodah nad 500 litrov, po pol goldinarja ceneje.

(237) 5—4 „Kranjska vinarna v Ljubljani“

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča

— po pošti. —

— Za prsa: —

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. (143) 10—7

— Za trganje: —

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubald pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.

Kathreiner
KNEIPPSM SLADNO KAVO

Se dobi povsod - ½ Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska pijača, ki se izdeluje v Kathreinerjevih tovarnah ter ima podoben okus kakor prava bobova kava. Poleg drugih prednostij se ta sladna kava že po tem okusu odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najokusnejša, najzdravejša in najcenejša primes k bobovi kavi. Ona je čisto prirodni plod v celih zrnih in se rabi s velikim pridom namesto cikorije in

drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati, iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat s raznimi prituklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovice.

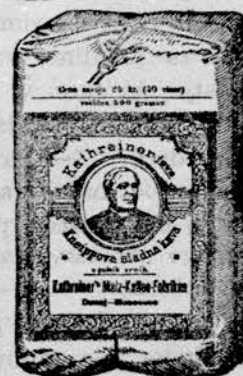
Tako postane kava voliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo kavo priporočajo najimenitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtna kot zdrava redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočih družinah. Dobra je pa tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter s imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti. Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

(230) 5—3